

AKABALILO KA

BUMOBWÉNE NI KIMANYILO

Amayolo manunu. Lusako ukuya apa ikilo iki, nu kwima mbuyo ubu.

² Une, ulubunju ulu, ngwisa ukusuluka pa nswebwe... une násokile panja kukwiputa, ukugulila pa Ntwa. Kangi ngwisa pa nsebwé, une ndikwasya rediyo kwa—kwa ndumbilili gwa pa rediyo, Nkundwe Smith, unkundwe gwa lángi (ngimba umwe mwesa mumpilike umwene ulubunju ulu? Aligwesa gwa umwe?) kumwanya kula, une ngusubila ukwene ko Ohio. Umundu yumo ambulaga une isya umwene ukuti ikulumbililaga, kangi átile, “Ugwe ubagisenie ukummwasya umwene pa rediyo,” bo lulalula.

³ Une ndinkwaga numwagile itolo, ulubunju ulu. Kangi umwene nalolololi áyobaga ukufwana na mómo ubutulwanongwa bwábalilaga nkisu kya pasi umwisyugu, kangi umwene... Kangi une ndinkuniongotola ukubuka pabatalipo paníni, i steshioni ukufuma apo, kangi ukusuluka pasi nukupilika uyungi. Akabalilo une mfikege kuno, une náli kifuki gwakwitendekesyas, ukukéta linga ukwene kukálí kukábila fiyo ukwisa ku kipanga, ulubunju ulu akabalilo kako une ningilege. Polelo, uswe tuli nulusako naloli ukuya apa ikilo iki, kangi ukubombela ububómbelo bwa Ntwa.

⁴ Kangi bo nguyoba nu Nkundwe Neville, nu bulumbilili bwa lisiku limo, ku nkikulu uníni uyu, u kalumbu gwitu uyu lululu asókilepo ukufuma pa uswe. Uyu áli, uswe twesa tumenye ukuti áli ywani, umwene yo Kalumbu Weaver. Kangi bo ngwinogona isya nnyambala yumo apa, ukuti ikósigwaga ikilo iki; umwene... une nálimosisye umwene mu kitubwi iki akabalilo kako... abene balinkufimbilisigwa ukuntwala umwene mu kikotaka kya njinga. Umwene áfwaga, na kansa, kangi umwene áli ni kilo kila itolo ukuya nu bumi; aba dokotala bálintagile umwene, umwene áyaga pakufwa ulubunju ulwakilabo kyake. Kangi une nábukile ku kaya kake kangi nágelile ukuyoba ku mwene ukufwana nu bubumbulusyo bwa Fyákyala, kangi umwene alinkumilisya ukwandisya, “Une ngaya gwakufwana ukuti ugwe gwisege pasi pa buyeleke bwangu.” Umwene alinkuti, “Une—une ngaya gwakufwana ukuti undumbilili ayege mu nyumba yangu.” Umwene alinkuti, “Une ne ntulwanongwa.” Loli umwene alinkuti, “Nkulumba, une ndikulonda ukufwa bo ulu.” Kangi polelo Grace Weber, pamwanya apa, alinkunyegela une ukusuluka kula. Une

nálingile mula itolo, ngatele ukufuma ku ngomano; kangi pala akabalilo kako une námmwiputila laga umwene, nukubala i Lisimbo ku mwene, kangi umwene alinkupokigwa. Polelo, umwene alinkutoligwa nukufyusya ikiboko kyake, loli umwene álondaga ukuponania ifiboko náligwesa. Umwene itolo... ikindeku kimo kyabonike ku mwene.

⁵ Kangi akabalilo kako abene baponaniaga mfiboko, une ndinkuketa imboniboni iya umwene ikubuka ku kibaga kya nguku, ikugomokela. Une ndinkuti, "Fyosa fili kanunu, ikyene kikuyaga kyosa kinunu lilino"; kangi ikyo kyo ifyinja kalongo na lwele ifi fikindile. Kangi umwene anyelile ukukinda kansa, mosa mula. Linga umwene áfwile... Nasiku akáfwiлемо na kansa nayumo, umwene áli ni mbungo ya ndumbula nukungoga umwene. Abene bálimbikile umwene pa oxygen; umwene áfwile mu kutoligwa kwa ndumbula.

⁶ Kangi polelo une nínogonaga, itolo kubumalikisyo akabalilo kako abandu básókaga panja, kangi abene bímbaga, *Polelo Yeso Álisile*. Ikyo kyo katikati kyábonike, Umwene álisile nukukyungako ubumi bwake ku fyinja fila kalongo na lwele. Kangi une ndinkwinogona, "Mumo ikyene kili nkabalilo." Unkikulu yula pamo akámenye ukuti umwene abombaga ikyene bo lulalula. Polelo, kangi, umwene ábagile ukuti ábombole. Loli itolo mumo ikyene kyáli nkabalilo kako ikyene kyábagile ukuya nikiyabo kila pala, *Polelo Yeso Álisile*.

⁷ Lilino ikyene kyo panandi itolo bo tukáli, une—une ngusubila, ukwipangania kwangu ukukulumba panongwa ya ngomano. Une nguya naloliloli gwálutende. Ulubunju ulu, une nálitabenie fiyo, une nábukile u—u kwiputa. Kangi une—une ndikukáya, ngomokile kuno. Ikikolo, itolo mbegíle abene ku Arizona, kangi une...polelo abana ukubatwala kú sukulu. Kangi une ngomwike apa itolo uku—uku mu luko lomo ukwíhobola, ukubuka ukufwima nu Nkundwe Wood kangi ikubugutila kya bakundwe apa; ukubuka panja ukufwima, ku ndungu ugu gukwisa. Uswe tukubuka ukusulukila ku Kentucky. Kangi une náli... nd'i mu... Une mbonikigwe itolo ukuti nísile mu lisiku ili—ili Mama. Weaver áfwile, kangi ikyene kyo itolo kitalusye ukuti une nd'i kuno nukuntula u Nkundwe Neville mufwa yila.

⁸ Kangi une ndikugela'mma... Une ndikugela'mma uku—uku yoba fingi fiyo isyakufwana ni kyene pa, umwe mumenye, ukusyungutile abandu bikwlumbusya. Panongwa yakuti, une ngwinogona, kimo mwa kindu ikinyali ikyakukinda ko kuketa u—u nnyambala pamo nkikulu uyu kingikingi ikwilumbusya. Une bwila ninogonaga, "Kyala, ngyungaga une ukufuma kokyene." Muketile, kila—kila kikukobola ulwitiko akabalilo kalikosa, umwe mumenye. Ugwe itolo—ugwe itolo... linga ugwe—linga ugwe... une mmenye bo abene bikuya bakusi, aligwesa gwa uswe, uswe tukuyaga ni kundukimo kikuboneka

kangi ikindukimo kikuboneka. Kangi une mmenye utúndu utuníni uto tukukindililaga ukwilúndika, ikyo kyo bo ugwe kuya nkusipo, ifyene itolo fibagile ukuya. Loli une ngwinogona kimo mwa findu ifinyali ukukindafyosa, kyo kuti Sétano ukufwika ingiga ubumi bwa mundu yumo: unnyamba ugwayiyo pamo unkikulu ugwayiyo ugwayiyo, umwe muketile. Une—une ngusubila ukuti une ndikufika'mma pa buyo bula. Une ngusubila ukuti une mbagile ukwikasya ikyene, imisito gyangu, kangi—kangi ukwisa pa buyo papo... Une ngulonda ubumi bwangu bufwikigwege ingiga nu Lwimiko lwa Kyala: Ukukubilwa kabalilo katali, ubutengamoyo, luténgano, ubólolo, kangi nukwisusigwa na Mbepo Mwikemo.

⁹ Kangi une...kimo mwa findu ifinywamu iki bwila kinfulésye une ukukinda mbumi bwangu, kyáli ko kuya na kayilo ka lutende. Ikyo ko kabalilo kako une ngwisa ukuya ngatele fiyo, polelo une ngwisa naloliloli nkatale. Une ngwisa... nduko lumo ukwipilika kifwanegé nayumo ikukupakikisyá ugwe, umwe mumenye, kangi—kangi umwe mwe mwesa... Umwe mulinakyó ikyene, numwe. Kangi une itolo nguboneka ukuya nakyo unkemo ugwayukísyá naloliloli ugwa ikyene, kangi ikyene kikwisa ukuya kibibi fiyo utubalilo tumo, kangi une ngabagila nubukafu... Ikyene kyo kukwabigwa, kangi ikyo kyo iki kikubomba ikyene. Kangi une ngufika pa buyo polelo utubalilo twangi bu uto, fiyofiyo ni mboniboni sinyinginyingi isyo, umwe muketile, ikyene itolo kikunyaga une. Une ngunketa umundu, une ngwinogona, "Iyi yo mboniboni. Umma, umma, umma, iyene yikaya'mma. Ena! Ngimba iyene yikaya'mma?" Umwe muketile? Kangi umwe itolo mutikusyagania go ntengonki ugu gukubuka na ikyo. Popapo polelo—popapo polelo ugwe—ugwe kuswiga. Polelo ugwe kwisa ku kwinogona, "Ena, ugwe uli..." Polelo ugwe kuswayiligwa ku lubafu lwako nukuti, "Ena, lilino, ngimba fiki—fiki ifi une mbombe? Apa une ndipo, une ndi—une ndi fyinja malongo mahano mbukusi kangi une ngabomba nakimo kwa Ntwa; kangi une—une ngukangala. Kangi fiki ifi...? O, mwe" Polelo ugwe itolo kwega i... ifi uswe twálisibile ukufikolela "ifitima." Mwe bambo ba umwe bakundwe mwe mufwene bo bukusi bwangu mukukumbukila iki abene bálisibile ukukólela "ukuya ni fitima." Baba álisibile ukuyobapo ikyá ikyene kangi une náswigaga iki umwene ásanusyaga, kangi une naloli mmenye lilino iki umwene ásanusyaga. Popapo polelo, ugwe kufika pakwípilika lúlo, iki kyo nakimo ikyá ikyene kyábwanaloli; ikyene kyo itolo ugwe, umwe mumenye ikyene. Muketile, umwe mumenye ikyene, ikyene kyo itolo ukubomba ikyene.

¹⁰ Polelo une nágelaga ukwikibisyá nimwene panandi itolo lilino, nukwitendekesyá ku—ku buguto ubukulumba ubu une ngusubila bukwisa lululu ulu. Kangi lelo ukukinda... Une ngufimbilisigwa ukubuka ku New York nakalinga itolo, kangi

une...ku lukomano kumwanya kula, ulusasanio. Kangi polelo ukusulukila ku Shreveport, polelo ukugomokela ku Phoenix. Kangi polelo ukwisa ukusyungutila ku bwingil'isuba... ku mbaka ya kwitongo kwa United States. Kangi polelo abene bikutendeka ulubátiko lwa kukilani'inyanja lilino, ubu bukwandaga nakalinga itolo mumo uswe tubagile linga kubwandilo bwa kyinja kukindilepo, lumo mwa Mariki, Epulelo, ikindukimo bo ikyo; kuko ugwe kwanda mu Stockholm pamo Oslo, nukubuka ukusyungutila ikisu kya pasi, linga uswe tubagile mu bwendendeko ubu bukwisa.

¹¹ Kangi lilino une ndi kukaya, mu luko lumo ngutusya panini itolo, ukwiyága mu luko lumo kwa nimwene kangi mu luko lumo ukwisisimusya. Kangi linda Untwa ikwitikisyá, une ngugomokaga pa Ndúngu ugu gukwisa, ukufuma kubusuliko mu Kentucky. Kangi—kangi linga ikyene kili kanunu, kyákuhobosya kwa Ntwa, kangi Nkundwe Neville atikupásya; ena, une nisakugelaga ukuya nu bulumbilili pa Ndungu ugu gukwisa, linga—linga Untwa ikwitikisyá. Kangi linga Umwene yo itolo bo ikwitikisyá bo yu Nkundwe Neville ikwitikisyá, une—une ngwiskuyaga apa. Ena, mkulumba, Umwene yo itolo mumo... linga Umwene ikwitikisyá ukufwana ikyene bo Nkundwe Neville. Une ngusubile Umwene ikwitikisyá. Lilinp, muketile, polelo une mmenye une lululu ulu, linga Untwa ikwitikisyá, une ngusóka ngapo ukufuma pa umwene pa kabaililo akanywamupo.

¹² Kangi une...itolo utubulumbilili utunini, mumo une ngusalá utundu tumo utuníni pa ndumbula yangu, polelo une—une—une ngwipilika ukuya une ngulonda ukufumusya akene kwá umwe, umwe muketile, kangi uswe tubagile ukuya nu bwinake pa kene. Lilino, une ndinato utwingipo utunini utwa utwene, tuhano pamo tuhano na kamokene utu itolo tukwisa kwa une mmasiku amanandi aga gakindilepo lululu ulu. Kangi une nábukile, amasiku mabili apa, ukufwíma aba lukoti panja pala. Kangi une ngubuka mmatengele, kangi ngwiyegeila ni mwene ikisimbilo ni kikalatasi. Muketile? Lilino ukufwana akabalilo aka ukwene kikuya kununu kangi kwelu, une ngwigemesya ku kipiki pa buyobuno. Linga une ndikubuka kukugona utulo, une ngwanda ukwiputa, kangi akabalilo kala une, Untwa ikwitikisyá isakumbaga une ikindukimo, une ngwanda ukusimba utusimbo tunini utwa ikyene, umwe muketile. Ugwe umenye ifi une ngusanusya; akabalilo kako ugwe kufika pa gwimwene, kangi polelo ugwe... Polelo pala une ngwisapo, ukusimba ikyene mosa ukumalisya pa pa kagemo ka kalatasi. Kangi polelo akabalilo kako une ngukóleligwa, une ngubopela panja nukwákwegá akakalatasi kangu nukubuka ukuketesýamo ukukinda mu kene nukukéta iki une mbagile ukwanda, umwe muketile. Ikyo kyo iki kyabonike itolo lilino.

¹³ Polelo lilino, une ngulonda, linga Untwa ikwitikisyá, ukuyoba itolo...Une ngugela ukutendeka...ukutumulako

isyene indumbilili inywamu, indali sila, umwe muketile; kuko ikyene kikwega isala nyingi. Kangi Untwa andulile une ukubomba imbombo imbimba fiyo ya ikyene kula ku Chicago, ikilo kya mmayolo kula, ukufwana maminiti malongo matatu. Kangi umundu yumo ikwisa ukusyungutila, alinkuti, “Une nginogonaga ukuti ikyene kyáli mwa ugwe, loli ugwe ubombile ikyene!” Polelo amaminitu malongo matatu, ukufuma ukufwana isala sibili na sinda, pamo sitatu, umwe mumenye. Polelo lumo une mbagile ukukúya ubusiku ubu nukwegapo ubwisibile ubunini, kisita kubakólelelaga umwe ukubakabisyá fiyo.

¹⁴ Kyala abasaye umwe. Kali ngubukuga kugu siku, patisa kuyapo siku ubuyo bo kipanga iki apa. Akene ko káya, káya kanyafu. Kangi une ndi nikitima ni kikolo kya Weaver. Kangi nu nkundwe umpala ugwalangi uyu yuyo áfwile, une náliputile nagwe panandi pakabalilo bo akáli ukubuka, kangi akayílo akanunu. Kangi umwene ali ku Káya na Kyala lilino, kangi ikyene kimalike mosa. Kangi ugwe kufimbilisigwa ukubuka mu mulimosa, kangi uswe twesa tumenye ikyo. Polelo uswe tuli... Untwa ali tusyaga imiyoyo yabo nduténgano, kangi ilisiku limo uswe tukuguliligwa ukukómana Nkisu kwisilia, kuko kutisa kuyako ububine, ubusulumanie, pamo ifwa. Mpaka akabalilo kala, unko uswe tubombe kilikyosa iki uswe tubagíle panongwa ya Nongwainunu.

¹⁵ Ukuyobapo isya kukamatigwa, une níputaga isya ikyene ulubunjú ulu. Ngimba ugwe kubombaga fiki linga ugwe ukali nako ukukamatigwa? Inogona itolo isya ikyene. Úkamandigwa ko kiyabo kya kuya nu bumi. Ikyo kyo mu luko lumo kingasisye une akabalilo kako une ninogonaga ikyo. Linga ugwe ukali nako ukukamandigwa, ugwe angali ukaya nako ukwipilika nakumo. Angala pakayapo nakimo iki ugwe gwábagila ukubombapo. Bo yo mynyambala nu nkasi, lumo unkikulu linga ikubomba ikindukimo, kangí abene bikulonda ukubomba palikimo (fiyofiyo aba Kristi), kangí uyungi yumo ikulonda... Kangi polelo akabalilo kako umwe mukwisa palikimo uku... ugwe kukyagania iki unkikulu abomibile; unkikulu ikukyagania... Muketile, ukukamándigwa naloliloli kukubatwala umwe kifikipo palikimo. Kangi umunduyumo ikukubula ugwe ukuti, “Ena,” alinkuti, “inogona itolo isya nkasi unini uyu ábukile pasi pa kukamándigwa kwingi akabalilo kako ugwe ukáli nnunu fiyo’mma,” pamo “undume ábukile pasi pa kukamándigwa kumo akabalilo kako ugwe ukáli nnunu fiyo’mma. Polelo akabalilo kako ikyene kihobokeligwe kyosa, keta mumo ugwe gwálipilikile ukufwana nu mwene. Mwe, ugwe itolo...” Muketile, ugwe kufimbilisigwa ukuya nu kukamándigwa. Ifyo fyosa.

¹⁶ Kangi inogona itolo, isya kwipilika, bule linga ugwe ukáli nafyo ifwakwipilika, kisita bubabe pamo nakimo? Bule linga bukayapo nabumo ububabe posa? Ugwe utikuyaga nu bwípilike

na bumo. Muketile? Kangi linga ugwe ukáli nako ukwipilika, kokuti kimo mwa kyakwipilikila kyako kibukile. Muketile? Polelo, muketile, kilikyosa kyo itolo kitalusye mulimosa. Polelo, "Kyala, tupaga itolo ilipyana uswe ukuti twimikanegé ni kyene," ikyo kyo kindu. Linga uswe itolo tukwima mmwanya ni lipyana lila, kangi ukwima pala nukuyoba, "Uswe tumenyé ukuti akabalilo kako ubumi ubu bumalíke, ubunywamu ubungi buliko ku lubafu ulungi kuko uswe tukuketa ukubúkako." Kangi lilino, uswe—uswe tukukumbuka ukutu ifindu fyosa ifi, uko ko kukamándigwa.

¹⁷ Ukuti, abandu bambo bikugela ukutwala Ikikristi, ukuti, "ugwe uli mwabuke ukufuma ku lwilumbusyo. Ugwe uli..." Umma, ugwe ukaya'mma. "Ugwe uli mwabuke ukufuma ku bukamandígwe." O, umma! Ugwe kongelelapo ukukamandígwa akabalilo kako ugwe kuya Nkristi, panongwa yakuti ugwe mu luko lumo gwáli gwe leka-leka, nsangaluke-buka-gwalusako, kilikyosa iki ikyene kyáli panja pala, kisita kupakikisyá iki ugwe gwábombe.

¹⁸ Loli akabalilo kako ugwe gwisile ukuya Nkristi gwabwanaloli, akabalilo kalikosa ugwe kwiswiga, "Ngimba une ngunhobosya u Ntwa? Mumo une ngulondela ukumpilika Umwene!" Ikyene kikukubika ugwe pa bukamandígwe, kikukubika ugwe pa bwikole. Ikyo kyo kikukutendeka ugwe ukuya iki ugwe uli. Polelo ukufuma ku fyosa, ukukamandígwa lo lusayo. Iyene yo njila itolo iyi ugwe kuketela ikyene. Iyene yo njila itolo iyi ugwe kuketela ikyene. Muketile? Linga ugwe kuketa ku lubafu ulungi, kilipo—kilipo... Sikaya ni mbombo mumo ugwe kukekania akandukamo tunini-tunini bulebule, ugwe pópe kuya ni mbafu sibili ku twene. Polelo ugwe kulonda ukuketa imbafu syosa.

¹⁹ Polelo ukukamandígwa... Une ngwinogona, "O mwe, ikyene kyo... Ngimba ukukamandígwa uku kyo fiki? Angali une nápapigwe kisita kukamandígwa uku." Ena, linga une ngali nako ukukamandígwa uku, une angali ngaya iki une nisile ukuya. Une angali ngaya Nkristi, lumo. Ukwene kwáli kukamandigwa kuko kwalingwabíle une kwa Yeso Kristi. Muketile? Polelo, ikyene kili lusayo kwa une.

²⁰ Popapa polelo, mumo Pauli áyobile, afwanegé akabalilo kako umwene áli nukukamandígwa kumo pamo ikindukimo pamo ikingi, umwene ásegelela nukundalusya u Ntwa uku—uku sosyapo ukwene pa mwene katatu kosa. Kangi u Ntwa alinkuti, "Sauli, Ikyangu... Pauli, ilipyana Lyangu lifwene."

²¹ Umwene alinkuti, "Polelo, une ngwiyimikaga mu bonywa bwangu. Polelo akabalilo kako une ndi monywa, une ndi na maka." Muketile? Akabalilo kosa aka ikyene kili ku bwigane bwa Kyala, fyosa filikanunu.

²² Lilino, une nalindalusisyé Umwene akabalilo kamokene akabalilo kako ukwene kwandamiaga une nububibi fiyo, ikyene kyandetemesyega une. Kangi Umwene aalimbulile une, ukufwana ifyinja lwele pamo kalongo ifi fikindilepo, Umwene alinkuti, “Ikyene kitisa kukutetemesyamo siku ugwe kangi’mma.” Kangi ikyene kikandetemesyamo kangi siku. Umma, nkulumba; komma—komma ukupasya isya ikyene. Une itolo ngwipilika ikyene, lolu une mmenye ikyene kilipo; loli une itolo ngukindilila nkyeni panongwa yakuti ikyene kitakundetemesya une kangi’mma, ngupalisya fiyo panongwa ya ikyo.

Lilino, Umwene ábagile ukuyoba, “Ikyene kitikuya ngako kangi’mma,” fifwene itolo nukuti, “Ugwe utisakuyaga gwalutende kangi’mma.”

²³ Polelo ubwene bo bwigane Bwake ukuti ikyene kikubombigwa, polelo une ngwambilila itolo ikyene nukuti, “Ndaga Ugwe, Ntwa, une ngwendaga injila yila.”

²⁴ Lilino, unko uswe twinamisyé imitu gyitu itolo pa kabalilo panongwa—panongwa ya lwiputo. Ngimba kulipo ukusuma kwa palubafu kwa lwiputo? (Une nguketa ifitambala kulikosa kuno.) Fyusya ikiboko kyako. Ntwa, sayaga yumo gwa aligwesa gwa bana Bako.

²⁵ Tata gwitu Gwakumwanya, bo uswe lilino tukusegelela i Kikota Kyako ikikulumba, ikimikigwa ikyaiipyana, panongwa yakuti uswe tusumigwe ukwisa. Uswe tukwisa panongwa ya kkulaisigwa na Yeso Kristi. Kangi uswe tukwisa nu kupásya kwitu kosa, nukukutaga isyene pa Mwene panongwa yakuti Umwene ikutupakikisyá uswe. Lo lubatamisyó luki ulukulumba ulu ulwene luli, ukumanya ukuti Umwene ikutupakikisyá uswe. U Kyala unkulumba ugwa Kumwanya, u Mpeli, ikutupakikisyá uswe, ifipeligwa Fyake. Uswe tuhobwike fiyo panongwa ya ikyo, Ntwa. Lo lubatamisyó luki ulwene luli ntubalilo utu ukuti uswe tuli nu bumi, akabalilo kako sikufwana tubagile uku—uku bwaga ulubatamisyó ukufuma nakimo lolí i Lisyu Lyako. Ulo lo lubatamisyó lwitu, lo Lufingo Lwako. Kangi mu Lufingo Lwako, Ugwe uyobile ukupela ukusuma kwitu kufumusigwege, kangi “Linga ugwe kwisakusuma kalikosa mu Ngamu Yangu, Une nisakubombaga akene.” Kangi i Fingo sosya ingulumba isi: “Suma kangi ugwe kwisa kwambililaga. Yoba ku kyamba iki, ‘Gutigwaga,’ kangi komma ukwilamwa, kangi ikyene kisakugutigwaga.” I Fingo syosa isi, kangi uswe tubagile ukukwaba ukufuma ku Isyo ifi uswe tukusuma.

²⁶ Ifiboko fyáfyusigwe mmwanya, abene bikulondigwa ikindeukimo, Ntwa. Ugwe umwenye ifyakulondigwa fyabo; bapaga ikyene, Tata. Une ngubika ulwiputo lwangu ni syabo pankyenpa Ugwe, ikiboko kyangu kili mmwanya ni fyabo. Apa palambalele pa kigemo iki, ifitambala filambalele apa. O, mumo

abandu ba lwitiko, u lwitiko lwamaka, Ntwa... Kikufwana ukuya itolo ikindukimo iki Ugwe unsayile une nakyo, ukuti mbagile ukwiputila abandu ababine. Kulikosa, paliposa, kangi kulikosa kuko une ngubuka, ikyene kyo kindukimo ikyo kwiputila ababine. Kyala, ndula lilino. Une ngwiputa nu bwanaloli ukuti Ugwe kubapaga ukusuma kwa fitambala ifi ifi fibikigwe apa, ku bandu aba basumile. Itikisyaga ikisa Kyako kiyeye pa bene.

²⁷ Ntwa, uswe tukupilikisya ukuti Kalumbu Hicks ali nu nkikulu apa, uyu apululwike injila yosa ukwisa muno ukufuma ku buyobumo ukuti asiputililige, na kansa; kangi álondagá amanye linga umwene ábagile ukummwega umwene ukuti ise kunokuno. Une ngwiputa, Kyala, ukuti Ugwe kyungaga u bumi bwa mundu yula; mpaga ikyene. Umwana wa nnuguna gwangu, Mikie, alambalele kula abinile nu kuteka, nukulungula umbili fiyo, tusokileko itolo kukifigo. Gwe Ntwa, une—une ngwitika ukuti uswe twáli nu lwiputo ulwa lwitiko kulakula ukuti Ugwe gwálímiike ubwene, kangi une—une—une ngupalisya kwa Ugwe, ngukupalamasya ukulungula kwa mbili kukusókamo ukufuma mu ndumiana bo une ngali nukusóka ikipinda.

²⁸ Lilino, gwe Ntwa... kangi ndaga Ugwe pa fyosa ifindu ifi. Lilino ikyene kingwilíle kiyabo kyangu ukuyoba pa Lisyu Lyako. Tupapo uswe i Lisyu Lyako, gwe Ntwa. “I Lisyu Lyako lyo Bwanaloli.” Sayaga imyoyo gyitu kangi tupaga uswe i—i pyana ili uswe tukulondigwa, ukuti uswe tubagile ukukwaba ikyene ukufuma ku Lufingo lwa Kyala ikilo iki, mu Lisyu, ukuti kitwikutisyege uswe ukukinda undungu gosa ugu; tupaga ikyene. Sayaga untimi gwitu, umoyo uwamaka ugu, unkasi, abanake, aba diakoni, abakyungahela, kangi umundu aligwesa uyu ikwisamo pamo ali panja pa nyumba iyi; tupaga ikyene, Tata. Mu Ngamu ya Yeso Kristi uswe tukusumaga. Ameni.

²⁹ Lilino, une ngulonda ukubala ukufuma mbuyo bubili ukufuma mbusimbe bwa Ntwa. Une ngulonda ukubala ukufuma mwa Buku gwa Masalimo, Isalimo lya 86. Kangi polelo une ngulonda ukubala ukufuma ku Mwikemo Matai, untu gwa 16, 1 ukubuka 3. Kangi une ngulonda ukubala akayabo ka Lisalimo ili, komma lyosa lya ilyene’mma loli pasi ukufwana pa linandi 11, ili lili panandi sinda gwa ilyene.

³⁰ Kangi une ngulonda ukufumusya iki, linga une ngukolela ilisimbo, bo ngáli ukulumbilila pa kene: *Akabalilo Ka Bumobwéne Ni Kimanyilo*. “I Kimanyilo kya akabalilo ka kuyayumo,” ikyo kikupilikigwa mu luko lumo kipalapala. *Ukuyayumo* (Muketile?) *Akabalilo*, akabalilo ka kuyayumo, ako ko aka káli lilino. Kangi i Kimanyilo ikyo kabalilo kakuyayumo kala.

³¹ Mwa—mwa Lisalimo, u lwiputo lwa Davidi, i Lisalimo lya 86.

Inamisya imbulukutu yako, O Ntwa, mbilika une: kabuno une ndi ndondo kangi mpina.

Kyungaga u moyo gwangu; kabuno une ndi mwikemo: O ugwe Kyala gwangu, poka uwambombo gwako uyu ikusubila mwa ugwe.

Yaga gwakisa kya une, O Ntwa: kabuno une ngukúta kwa ugwe bwila.

Sangalusyaga u moyo gwa gwambombo gwako: kabuno kwa ugwe, O Ntwa, ngufyusya mmwanya u moyo gwangu.

Kabuno ugwe, Ntwa, guli nnunu, kangi gwítendekisyé ukuhobokela; kangi gwiswile ni kisa ku bosa abene aba bikukolela pa ugwe.

Bikaga imbulukutu, O Ntwa, ku lwiputo lwangu; . . . pilikisyá ku lisyu lyá busume bwangu.

Mu lisiku lyá butolwe une nisakukóleлага pa ugwe: kabuno ugwe kwisa kunyámula une.

O, ngimba ikyo kikaya kimogi? “Ugwe kwisa kunyámula une.”

Pakati pa bakyala akayapo nayumo uyu yo ali bo ugwe, O Ntwa; kangi sikayapo imbombo nasimo sifwene bo imbombo yako.

Ifikolo fyosa ifi ugwe ubombile upelile fisakwisa nu kwilambika pankyení pa ugwe, O Ntwa; ugwe kwisa kwimikaga ingamu yako.

Kabuno ugwe uli nkulumba, kangi kubomba ifindu fyakuswigisyá: ugwe gwe Kyala gwimwene.

Pilikisyá lilino:

Mmanyisya une injila syako, O Ntwa; une-une ngwisa kwendaga mbwanaloli bwako: pelaga bumobwene mu ndumbula yangu ukuti ndilege ingamu yako. (Bumobwene! Muketile?) . . . pelaga u bumobwene mu ndumbula yangu ukuti ndilege ingamu yako.

³² Une nguyoba lilino isya bumobwene kangi kimanyilo kya kabalilo. Lilino, mu ntú gwa 16 gwa Matai Mwikemo:

Aba Farisai bope palikimo na ba Sadukai balinkwisa . . . ukungela umwene, bikundonda umwene ukuti umwene ikubabonesyaga abene ikimanyilo ukufuma kumwanya.

Kangi Umwene alinkubámula kangi alinkuyoba ku bene, Akabalilo kako ukwene kukuya mayolo, umwe mukuti, Une . . . Ukwene kukuyaga kabalilo kanunu: kabuno kumwanya kukesefu.

Kangi ndubunju, Ukwene kukuyaga pásipo... akabalilo kabibi umwisyugu: kabuno mmwanya mukesefu kangi mwamabingo. O umwe basyobi, umwe mubagile ukulingania ikisyo kya mmwanya; loli umwe mukabagila ukulingania ifimanyilo fya kabalilo?

Untwa aliongelelaga isayo Syake isyaipyana ku kubala kwa Lisyu.

³³ Lilino, uswe tukuyoba isya kuyayumo uku, akabalilo ká kuyayumo; ikimanyilo ka kabalilo ka kuyayumo. Muketile, Yeso áli apa, mu kubala kwa Lisimbo, Umwene ákemelaga ubuputi panongwa ya kutoligwa ukulingania akabalilo pamo ikimanyilo kya kabalilo. Lilino, ikyo bwila kiyíle kindu ikikulumba ku bandu, muketile, ukuya nububagili ukulingania *ikimanyilo kya kabalilo aka uswe tulimo nu bumi*; panongwa yakuti Kyala ikusimba ikyene pabwelu fiyo polelo nayumo abagile ukubopa ikyene.

³⁴ Lilino, nubwisibile, une nisibile ukugomokela nukusala ukufuma ku babombi abangi, ababombi abangi aba Ntwa nkabalilo ka iBangeli (bo ki kimanyilo kya kabalilo ka Noah, ikimanyilo kya kabalilo kya Daniele kangi—kangi na fyosa, ifimanyilo ifikindane), loli une ngulonda ukukilania ikyo ikilo iki uku—uku kyunga akabalilo, ukaya babagili... Loli iyene yo bwila yáyaga njila ya Kyala, ukubapa abene i—i kimanyilo kya kabalilo ikyakipeligwa, polelo ukuti aligwesa abagile ukumanya itolo akabalilo kaki ukwene—ukwene kwáli. Kangi aba Farissai aba bábagisenie ukumanya akabalilo kabo. Abene bábagile ukumanya ukuti ko kabalilo kaki akene káli. Umwene áyobile mbuyo ubungi, “Linga umwe mwálimménye Une, umwe angali mumentye ilisiku Lyangu.” Muketile? Ikyene—ikyene kyo fiyo, iki—iki ikindu ikikulumba iki uswe tukupilikisya. Muketile, “Kisita kupilikisya!”

³⁵ Ikyo kyo iki abene akabalilo kosa bágomokelaga ku basololi, abene báyobaga, “Kangi umwene áli nu kupilikisya, ukwisila mu mboniboni ukufuma kwa Ntwa. Kangi i Lisyu lya Ntwa lísaga ku—ku basololi aba iyolo.” Muketile, abene báli nu kupilikisya ukwisila ku Lisyu lya Ntwa, ukwisila ku basololi. Kangi polelo, abasololi bápaga ikimanyilo. Bo yu, nnyambala yumo álambalele ku lubafu lwake pa kabalilo katali, polelo alinkusanuka nukulambalala pa lubafu ulungi. Unnyambala yumo alinkufimbilisigwa ukufúla imyenda gyake. Kangi o, filipo ifindu ifi abene bábombole ukunangisya ikimanyilo iki abene bálimo nu bumi. Kangi lilino uswe tumenyé ukuti Kyala yuu atendi ke kumwanya na pasi, kangi—kangi alinkwala fiyo imbombo Yake mpaka Umwene ábagile ukulingania akabalilo Kake ukwisila nkimanyilo, u Kyala yulayula ali nu bumi umwisyugu. Polelo uswe tubagile, ikindukimo... Mumo uswe tukuketa a—a kabalilo aka uswe tulimo nu bumi, kakufimbilisigwa ukuyapo akandukamo aka umunduyumo

ikubonela, kubuyobumo. Muketile? Panongwa yakuti Kyala akábagilemo siku ukwitikisyá ifindu ifi ukuti fibonekege kisita kutupa uswe ikimanyilo kyakatikati, kikyo kuko, iki—iki uswe tubagile ukupilikisyá.

³⁶ Lilino apa kyo kindu iki kilipo umwisyugu, ukuti ubuputi, uswe tutikubala ikyene nubutalusyi'mma. Ukwene kufwene itolo bo ukwene kwáyilíle akabalilo kala, abene bakínogonaga ukuti akene kálí kabalilo. Abene—abene bínogonaga ukuti abene báli nu bumi bwalutengano fiyo akabalilo kala, kangi abene bákalondesyaga u Mesiya nayumo. Kangi Yeso ayobile isyo ukuti Ukwisa Kwake kukuyaga “bo u nhyi nkilo,” akabalilo kako aba—akabalilo kako abandu bikuyaga basitakumanya isya Kwisa Kwake. Loli bálico bamó abafunde aba bábukile ukwakwagana Nagwe, sinda gwa abene, báli na mafuta mu nyáli syabo kangi bálítendekisyé; abene baketesyaga ku kimanyilo kila. Kangi abo bo aba une nguyobako ikilo iki, muketile, ku bala babo bikulondalonda ikimanyilo lilino, ikimanyilo kya Kwisa Kwake.

³⁷ Ifimanyilo ifi fipegígwe, nu Ntwa, kipegígwe kwene ku bitiki. Abasabitiki batikukibonamo siku ikyene. Abene bikukilania itolo pa mwanya pa ifyene, kangi abene batikukibona ikyene. Kangi lilino, ukuya itolo gwakusisimikisyá mumo ikyene kiyilíle ukuti u Gwandumi gwa Kyala abagile ukwima pa kigemo iki ikilo iki, ukuya itolo kyabwanaloli mumo—mumo une ngubaketela umwe, kangi une mbagile ukuti ngukikéta ikyene; pamo ugwe ubagisenie ukuti kukiketa ikyene kangi une ndikukiketa ikyene, pamo une mbagile ukukiketa ikyene kangi ugwe ubagile ukuti utikukikéta ikyene. Lilino, umwe mumenye ikyo kyo Kyammasimbo; ikyo kyo katikati Bwanaloli. Abene báketile... Umwe mumenye Pauli ágwile pasi, loli abene... nayumo ugwa bene ábagile ukulubona u Lumuli lula.

³⁸ Lula u Lumuli lwáli palapala pala akabalilo kako Yohani álimile pala pankyení pa filundilo, kangi amaelifu panja pa kiloboko pala, abaputi kangi—kangi abayindikigwa, abanyambala abakulumba. Kangi Yohani alinkuti, mwene, umwene áli nabo ubuketi ubwa kumbona u Mbepo gwa Kyala ukusuluka bo yi ngungubiya nukusulukila pa Umwene, kangi a Masyu gikuyoba, “Uyu yo Mwanundumiana Gwangu unganigwa mumo Une ngwiyela kanunu ukwitugala.” Kangi nayumo ákibwene Ikyene loli mwene yu Yohani. Muketile? Ikyene kyáli itolo kya umwene popapo.

³⁹ Ngimba umwe muketésisyé mumo kilipabwele, ikimanyilo ku banyambala abamahala? Abene balinkuketa, pala kyalipo... Abene báli Bahiburi. Abene bakáli nalolilo bamanyandondwa ba Kimwenye, abene báli Bahiburi; panongwa yakuti abene báli pamwanya pa kisu kila ukubala ubumanyandondwa, ukumalisya ubumanyili bwabo. Kangi akabalilo kako abene

báli... bikukéta ukulabila ku Yerusalem, kangi ukumanya ukuti abene básibwene indondwa sitatu sila ukufuma ku yiliyosa injila yákupapigwa kwabo—kwabo, ukwá Ham, Shemu, kangi Yafeti, ku luko lúlo abene bafumilaga, aligwesa, kangi abene básibwene indondwa sila mu njila-syabupapígwe syabo. Kila kyáli kyo kimanyilo ku bene, ukuti akabalilo kako indondwa sila syáländikene, u Mesiya áli pa kísu kya pasi.

⁴⁰ O, mwe! Kisita kuswiga yonongwa abene bálisíle, “Ngimba ali kugu Umwene? Ngimba ali kugu Umwene yuyo apapígwe Mwalafyala gwa ba Yuda? Uswe tuyibwene i Ndondwa Yake ku Busokel’ilisuba, kangu twisile ukummwiputa Umwene. Ngimba ali kugu Umwene?” Abene bámenye ukuti akábugale kala Mesiya álambalele ku buyobumo, panongwa yakuti Kyala ábapele abene ikimanyilo kya kabalilo, ukuti Kyala nu mundu bayaga yumoywene palikimo. Bo bumobwene buki, akabalilo kako Kyala áliyumo Mwene mu mbili gwa bundu! Ikinywamu, ikikulumba ukukinda fyosa ifibunganie ifi fyábombigwemo siku, kwáli akabalilo kako Kyala áli yumo nu mundu; kangi álekile uluyungu Lwake—Lwake ulukulumba ulwakuya Kyala nukugolosya panja ikihemu Kyake nukutwalamo ubundu, kangi ukwisa ukuya yumo na bene, ukubatabula abene. Ubumobwene. Iki kyátile fiki? Iki kyátwele ulutengano pakati pa Kyala nu mundu kwabwilanabwila. Mumo uswe tukupalisyila.

⁴¹ Kangi ifimanyilo fikatumisigwe’mma... Lilino inogona itolo, umundu aligwesa, kangi abamanyandondwa bosa; abandu, amasiku gala, ifibonesya-kabalilo fyabo syáli ndondwa. Alipo pala u nktesi ábukile ukufyuka pa mwanya pa—pa bufyuke, kangi umwene isaga pala nu kuketésya. Kangi umwene áketile akabalilo kako indondwa simo syáli mbubunganiko mumo, akabalilo kako isyene sikindege, umwene ámenye ukuti akabalilo káli kaki. Umwe mukukumbukila mu Lisimbo, “Ngimba ko kabalilo kaki, nktesi?” Kangi u nktesi ikugomokela nukumbula umwene mu salanki akene káli. Muketile, abene bakyungaga akabalilo mukwisila mu ndondwa.

⁴² Lilino, ngimba ikyene kikaya kihesya ukuti indondwa isi syáländikene ku banyambala batatu kangi nayumo uyungi ásibwene isyene? Muketile? Katikati itolo mu lukindi. Lilino, ugwe ubagile ukuya fiyo pa lukindi lwa Lisimbo. Muketile? Akabalilo kako indondwa sila sikuya yumo, ukuyila yumo syene palikimo mbubunganiko ubu, abanyambala batatu bope balisile ukuya yumo akabalilo kalakala. Kangi umwe mugabile ukuya fiyofiyu yumo na Kyala, mu Lisyu Lyake, mpaka ifindu ifi fikuya fyakupalamasigwa, kangi umwe mubagile ukufiketa ifyene nukumanya ukuti ifyene fyábwanaloli. Muketile? Ikimanyilo kya kabalilo! Ugwe ubagile ukuketela palapala pa mwanya pa ikyene, nukuyoba, “Aa, butoyofu!”

⁴³ Loli kwa ugwe ikyene kikaya butoyofu’mma. Kwa ugwe, ugwe uli yumo ni Lisyu, kangi apa Ikyene kili. Polelo ikyene

kyo—ikyene kyo numosamosa Lumuli, Nkundwe Pat, bo—bo—bo—bo ugwe kukéta ikimanyilo iki kikuya yumo nu mwitiki. Kangi ikyo kyo yuyo une nguyobelako kuko, yo mwitiki, kabuno unsitamwitiki atikukibonamo siku. Kangi ko kukemela kuki ukwene kubagile linga Umwene áli pa kisu kya pasi umwisyugu, ku bingi abaputi bitu umwisyugu, aba bikutoligwa ukubala ikimanyilo iki; ifimayilo ifi uswe tukubala ilisiku lilyosa apa pa kipanga, kangi nukukéta ifindu ifi. Kangi abangi bikukibala ikyene kangi nukukéta ilisimbo lya kiboko pa kibumba, kangi pope bingi bikukileka itolo ikyene, kangi batikukibona nukukibona'mma napandi posa. Ikyene kyo nakimo ku bene bosa; abene batikukiketesya ikyene.

⁴⁴ Lilino ketesy, ukuti mu iki, ukuti Umwene—Umwene asóswile ifimanyilo fya fikolo. Lilino, bo abene balindalusisyé Umwene isyakufwana na iki, abene balondesyaga ifimanyilo; kangi Umwene ábapele abene ifimanyilo ifi fyabonike. Kangi abene bálondaga ukumanya abalilo kako kuyege ukumalisya ikisu kyapasi, kikuya kimanyilo kiki ku bumalikisyo. Kangi Umwene alinkubasosoléla abene ubuyo bwingi ukukinda mu Lisimbo ukufwana ni fimanyilo fyafikolo, ukufwana ni fimanyila fyammwanya kumwanya, kangi ikimanyilo kyapakis; Umwene ábapele ifimanyilo, ikimanyilo, ifimanyilo, itolo ukúmilisya ikimanyilo. Kangi akabalilo kako... Umwene ábabulile abene bulipo ubuyo bumobwene ukufwana ni kimanyilo kyakikolo. Umwene átile, “Akabalilo kako umwe mukukéta ifikolo,” muketile, “ukwanda ukukómana ukusyungutila Yerusalem,” muketile, polelo uswe tukumanya ukuti akabalilo ka butolwe bwabo kwáli kifuki, “akabalilo kako umwe mukukéta Yerusalem asyungutilígwe na basikali ba bwite.”

⁴⁵ Lilino, bo abene bákali ukubomba iki, Kyala...ikisu kya pasi kilinkufimbilisigwa ukuya lumolwene. Titus, undongósigwabwite ugwa ki Roma uyu, alinkufimbilisigwa ukubungania abasikali ba bwite bake palikimo nukwisa ukusyungutila, ukufuma papo aba Yuda aba bálinkanile ikimanyilo ikipígwe-na-Kyala ikya kabalilo kala kubene. Kala káli ko kabalilo kako Titus ábungenie ababwite bake palikimo, nukwisa ku kaya kala. Ikyawanda ukwene kulinkufimbilisigwa ukubungania kwa bandu ba Kyala (bikukoleligwa-lululo) ukulwana ni Lisyu lya Kyala, bo kila kikáli ikikolo kyabagile ukwibungania kyene ukulwana na bandu ba Kyala. Muketile, u—u—u bumobwene, ukwibungania; ukwibungania palikimo.

⁴⁶ Une ngwitika ukuti uswe tuli nu bumi mu kabalilo akakulumba akakuya yumo. Une ngwegela pasi imuli ingesefu isi, ni fyakumulikamulika na fyosa (ifya bakikulu, mumo abene bikubombela; kangi na banyambala, mumo abene bikubombela; kangi ni fipanga, mumo abene bikubombela), ukubonesya ku kabugutila akanini aka, ni ndumbula yangu yosa, ukuti une

ngwitika ukuti uswe tukugoloka nu bugolosyi bwa Lisyu lya Kyala mu sala ingulumba iya busololi iyi, pankyen i itolo pa Kwisa kwa Ntwa Yeso; ukwibungania palikimo kangi nukwitendekesy.

⁴⁷ Lilino, umwe muketile, bo Titus akáli ukubungania ifikolo fya...ababwite bake palikimo, Isreali álibungenie bene palikimo nukwipyásya bene, ukuti abene batikummwitikaga Yeso ukuya yo Mesiya. Abene bálinkánile Umwene, nukumbopesya Umwene panja, nukunkomelela Umwene. Kangi polelo, akabalilo kako abene bákanile ubupoki ubu bwátumigwe ku bene, abene balinkwibungania bene palikimo ukubomba ikyene. Lilino, kolelela ikyo mminogono: ukwibúngania bene palikimo, ukuti bakane i Ndumi ya sala! Abene balinkufimbilisigwa ukubomba ikyo. Kangi polelo akabalilo kako abene bábombole ikyo, polelo ikimanyilo kya kikolo kilinkwingila.

⁴⁸ Ifikolo fyandile ukwibungania fyene palikimo, kangi Titus átwele abábwite aba abakulumba aba kiRoma na ba kiGiriki nukusyungutila ifibumba fay Yerusalem, ukubígalila abandu bala mulamula lilino, kangi abene balinkufwa ni njala. Abene bikulya ifipapa fya fipiki. Josephus, ummanyasyambukulu unkulumba, ikutubula uswe. Kangi abene bikulya ilisu ukufuma pasi. Abene balinkupiya abana ba yumo nu nnine nukulya ikyene; muketile, kabuno abene báli bandu basyuta'ntu. Kangi polelo bo, kubumalikisy, Titus, umwene itugasyaga kunyuma ku fyamba, ukusyungutila Yerusalem, kangi—kangi abandu bala mkati mula binogonaga ukuti abene bábombaga ubwigane bwa Kyala, akabalilo kako abene báketile ababwite aba bikwingila mula. Abene bálikaníle ukupilika u Fundi Unkulumba, Untwa Yeso, ikubabula abene ikyo.

⁴⁹ Akalipo nayumo mwa bene a Bakristi bakólige mula, kabuno abene báketile ikimanyilo nukusáma. Muketile? Abene balinkuti, "Unko abene aba bali pa mwanya pa nyumba balingasulukaga'mma, pamo umwene uyu ali mu ngunda alingagomokelaga, ukwega ikijasi kyake'mma; lolí ukubopela mu Yudeya, kangi nukwiputa ukuti ukubopa kwinu kulingisakuyaga nkabalilo ka butalalifu pamo pa siku lyá Sabata." Panongwa yakuti, nkabalilo akatalalifu, i—i fyamba fikuyaga físwile na matalala; kangi pisiku lya Sabata, ikifigo—ififigo fyálígaligwe, ikipata, kangi abene angali bakólige mkati nkayilo kala. Muketile? Uswe tukulond ukufika pa ikyo lululu ulu ukufwana na...mumo Kyala ikubombela ifindu ifyo, linga Untwa ikwitikisy.

⁵⁰ Ketesyá lilino, Umwene... Abene báliputile ukuti ikyene kikuyaga ikyo... komma ukuya injila yila, Yeso ábabulile abene ukwiputa panongwa ya ikyo, kangi abene bakalinkolilemo na yumo ugwa bene nkati mula. Abene bákindile panongwa yakuti

abene bakétilé ikimanyilo, kangi abene bákindile; ikyo kyo kyalipo ku kyene.

⁵¹ O, mumo ifipanga umwisyugu fikulondigwa ukukibona ikimanyilo kya kabalilo aka uswe tulimo nu bumi! Bopela na maka mumo ugwe ubagíle ku Kalvari, panongwa ya Bumi; komma ku kipanga kimo, loli kwa Yeso Kristi. Yage yumo gwimwene nu Mwene, kangi komma ni kibugutila kimo pamo ikimanyisyo kya kipanga kimo. Yaga yumo na Kristi, kangi yaga nsisimikisyi ukuti ikyene yo Mwéne. Ugwe ukabagila itolo ukwega kilikyosa, ugwe ubagisenie ukuya nsinsimikisyi ukuti ikyene yo Mwene. Ko kabalilo kaki aka bumobwene!

⁵² Lilino, uswe tukusyagania ukuti abene balinkaníle u Mesiya kangi polelo balinkwibungania bene palikimo kangi balinkwikwabila bene ku bwibunganie, kangi balinkutendeka i—i...ifundo pakati pabo ukuti linga u mundu aligwesa alímmwambilile Yeso ukuya Nsololu, ukuti abene bikukagagigwa ukufuma nkipanga. Umwe mukukumbukila undumiana umfwamaso uyu alitugesye na maso amafwe? Kangi abafundigwa balinkuti, “Yo ani uyu atulil'inongwa? Umwene, pamo ugwise, únna?”

⁵³ Kangi Yeso alinkuti, “Ukwegela pa iki, nayumo; loli ukuti imbombo sya Kyala sibagile ukubombigwa, sifumukege.”

⁵⁴ Kangi umwe mukukumbukila, abene báyobile ukuti ugvisa nu nna bakabagíle ukusyala. Abene balinkuti, “Abene baménye ukuti uyu yo mwanundumiana gwitu, loli uswe tukamanya bulebule mumo umwene ábumbulusigwe.” Panongwa yakuti ana Yuda batalile báyobile ukuti umundu aligwesa uyu itikisyaga Umwene ukuya Nsololi, ukuti abene bikusosigwaga.

⁵⁵ Loli, umwe muketile, imbombo sya Kyala yáli yakuti undumiana uyu akáli yumo gwa kibugutila kila. Kangi umwene alinkuti, “Lilino, iki kyo kihesyá kwa une ukuti umwe mukamanya kuko u Nnyambala uyu ikufumila, kangi loli Umwene ámbele une ukuketa.” Muketile? Lilino, umwene ábagíle ukuyoba ikyene. Muketile, yila yáli mbombo ya Kyala. Umwene ábumbulusigwe, kangi áli kanunu, kangi umwene ábagile—umwene ábagile ukuyoba ikyene panongwa yakuti umwene akáli nafyo nafimo ifyakumpinyilila umwene ukufuma kubuyo bumo'mma. Umwene áli yo yumo uyu imbombo syábombigwe pa mwene, kangi umwene naloliloli áketile ubwake...ku kabalilo ka kwanda mbumi bwake.

⁵⁶ Lilino, aba Yuda balibungenie bene ukulwana na Yeso kangi—kangi ukulwana nu Bwamesiya Bwake, kangi ni Ndumi ya Bumesiya Bwake. Uswe tukuketa ikindu kilakila lilino kikuboneka, itolo ikindu kilakila. IkiKomunisti kikwibungania ukonanga ikipanga, kangi injila yene iyi ikyene...ikyo kyo ukufuma papo ikipanga kiyenge kimokyene kyope, mu Kibugutila kya Fipanga, Kibugutila kya Finganga Nkisu, ukukana nu

kubongotola i Ndumi, i Lisyu! Abene bakanile i Lisyu, ifipanga fibombile! Abene bakabagila ukukyitika Ikyene panongwa yakuti Ikyene kikulwana ni kimanyisyo kyakibugutila; kali siyepo i Mbanda sya Moyo silinga isi sikwelelaga myitu—mkati mwa bandu, pamo abandu bingi bulebule ukuya . . . ifindu filinga bulebule ifi fibagile ukuyobeligwa-ngánila nukuboneka, kangi fyosa ifimanyilo ifikulumba ifi Umwene áfingile ifya lisiku lwabumalikisyo; abene bakabagila ukubomba ikyene.

⁵⁷ Polelo, abene bikwibungania bene lilino, kangi untimi gwako apa na bingi babagile ukukubula ugwe, aba bikubala, ukuti abene bali . . . bali ni kipani kya bulilanisi ubwa i—i—i kisu. Kangi aba . . . alipo u ndumbilili gwa kiLuteri pamwanya pa kyene. Ukuti, linga kukukwisa ukonangika, kukuboneka nkaya kitu aka apa; linga uswe tukibungania na bulilanisi bula, kokuti ikipanga kiyitu kikabagila ukuya kangi kipanga'mma, kangi abene babagile ukubombela ikyene ukuya mububikila fyombo. Pamo linga yumo mwa uswe bakundwe tumbwene umunduyumo ikufwa pamo afulele, nukugela ukulumbilila ku mwene ulusaya Lwamwambepo lulilosa, uswe tubagile ukutusuliligwa panongwa ya ikyene; katikati kitalusye. Uswe tubagile ukupígwá ifyinja kalongo mminyololo gwa boma panongwa ya kulumbilila kalikosa, panongwa yakuti uswe tukaya bamo mwa bene aba kipani kya bulilanisi iki. Ngimba mutikukibona ikimanyilo kya kinyamana? Muketile? Muketile?

⁵⁸ Lilino, uswe tukuketa akabalilo akakuya yumo aka kakwisa. Muketile? Lilino, ketesyá! Kangi polelo ikipanga kibúngenie kyene ukulwana ni Ndumi; kangi polelo akabalilo kako ikyene kikubomba ikyo, ifikolo fikwibungania fyene mu Kikomyunisti ukubongotola ikipanga kangi; itolo katikati iki ikyene kyábombile mbuyo bwakwanda. Muketile? Ikyene kikwiyandisya kyene ukugomokela kunyuma kangi.

⁵⁹ Israeli alinkufimbilisigwa ukukana i Ndumi pakwanda. Kangi akabalilo kako abene bákanile i Ndumi, polelo ababwite, ubumi bwakikolo bulinkwibungania bwene palikimo (ubwa fikolo ifingi), nukwisa mkati nukubongotola ikipanga. Kangi umwisyugu, abene bakanile i Ndumi ya Ntwa Yeso, kangi abene bakanile Iyene. Kangi lilino, akabalilo kisile kuko ikiKomyunisti kikubungania ikitu palikimo ukulwana ni kipanga. Muketile, ikyene kikufimbilisigwa ukuya injila iyo. Lilino, ikyene kyo kikafu ukuyoba ikyo.

⁶⁰ Ikyene kyáli kikafu ku bene abaJuda ukuti bitike. Abene balinkuti, "Lilino isaga, bakundwe, uswe tukuketa ukuti—ukuti Kyala gwitu—gwitu ali na uswe, kangi uswe—uswe tukwingilaga mu tempeli. Kangi lilino uswe tukwiputaga, nukundeka u tata umwikemo *Gwakuti-na-gwakuti* kangi tata umwikemo *Gwakuti-na-gwakuti* atulongsyege ndwiputo. Igala ikipata!" Kangi Titus alinkwega ubwime bwake, nu kwima palapala pala ukukinda ikyinja pamo ukongelelapo. Muketile, itolo

ukuketesya, nukubagoga ni njala ukumalisa. Pala kukábagile ukuyapo yumo mwa bene nukusóka itolo panja pa kaya; kangi abene balinkufwa, ni njala. Kangi akabalillo kako umwene ábukile nkati mula nukuswanyulania ifibumba pasi, ililopa lyályonike posa nukusulula bo fisóko pasi pala kuko umwene apyutaga kilikyosa iki kyáli nkati mula.

⁶¹ Lilino, u Gwandumi gwa Ntwa ásolwile ikyo, kunyuma mu Lwikano Ulupya, kangi áyobile ukuti ikyo kisakuboneka. Kangi abalumbilili bala, aba báli baputi, aba babagíle ukuya pa buyo pa ikyo nukubabúla abandu ikyo, mbuyo bwa ikyo, akabalilo kako Yeso álimile pakati pabo, abene balinkusita kummanyá Umwene; nukugela ukutendendeka i—i... uluko lumo ulwa a—a manjele, “Tubombela uswe amanjele, unko uswe tukete mumo—mumo ikyene kikubombeligwa! Tubonesya uswe ikimanyilo.” Muketile?

Kangi Umwene alinkuti, “Une...” Fiki, Umwene abombile ifindu fингi fiyo, kangi pope abene balinkutoligwa ukuketa ikyene. Muketile? Kangi polelo akabalilo kako abene bálinkánile Umwene ukuya gwabo... i Ndumi ya lisiku lila, abene bákanile i Ndumi ya lisiku lila.

⁶² Abene balinkutoligwa ukuketa ikika kya lisiku lila. Kangi ikimanyilo kya bu—bu sololi bwa Libangeli bwapeligwa pankyeni pa bene, kangi abene balinkuti, “Unko uswe tubuke nkati lilino!” Abene báli bandu bikemo. Abene báli banyambala aba ugwe ukábagile ukusosola ulobe pa bumi bwabo. Abene balinkutoligwa ukuya *kila*, kangi polelo—kangi polelo ukuya mu—mu—mu mputi. U mputi abagogigwa, umwene átunyigwaga na mabwe ku bufwe panongwa ya kalilosa akandu akaníni. Polelo umwene afimbilisigwaga ukwitugasya ubumi ubwifusi, ubwikemo. Umwene akábagile ukubomba ikyene, panongwa yakuti umwene átunyigwaga panongwa ya kalikosa itolo. Kangi lilino abene báli banyambala bakulumba, kangi banyambala abikemo mmaso ga bandu, kangi pope abene bálingile mula nukuyoba, “Lilino, uswe tuku... Uswe tulinagwe Kyala, u Kyala Yuyo áli manuswe ukukinda mu ngulilo syosa. Uswe tukubukaga mu tempeli Lyake ilikemo.” Yila yali tempeli ya Kyala inyikemo! Loli, umwe muketile, Umwene ákanigwe mu tempeli Lyake ilikemo. Muketile? “Uswe tukubukaga mu nyumba ya Ntwa. Lilino mwesa umwe ba Hiburi mumenye ukuti uswe twe luko ulusaligwe, uswe tuli, apa. Kangi Kyala yo Kyala gwitu; Kyala gwa Abraham, Isaki, na Yakobe. Umwene ali na uswe. Umwene isakutupokaga uswe ukufuma ku bala abasitakubutigwa aba Filisti panja pala (muno ikyene kyáli), bala aba Roma na ba Giriki. Umwene isakutupoka uswe ukufuma ku ikyo. Unko tubuke mu nyumba ya Ntwa!”

⁶³ Ikyo kyapilikigwaga kinunu; loli ngimba abene bábombile fiki? U Njengi gwa nyumba áli nkati mula, nduko lwa mpalamatapwa ugwapasi ugwa mu Galilai, kangi abene

balinkukana Umwene; akabalilo kako Kyala álinsisimikisyé Umwene isyakuti áli Ntumigwa Gwake ugwa sala, kangi Ulusamba. Kangi abene balinkukikana Ikyene. Polelo kosa ukwiputa, kosa ukuya gwabwanaloli, fyosa ifyabupi fyabo filinkusita kusanusya nakimo kwa Kyala. Abene bábombile ikyene! Kangi Kyala alinkukyitikisyá ikibugutila kya bábwite ukwibungania ukubongotola ikyene.

⁶⁴ Kangi uswe tukuketa umwisyugu, mumo ifipanga ukwisila mfipaguko na fyosa, ukukana i Lisyu lya Kyala. Abene batikulonda ugwe ukubabula abene ukufwana ni findu ifi, kangi sayansi yibagile ukusisimikisyá ikyene ukwisila mufipicha na filifyosa ifyene, kangi pope abene batikulonda nakimo ikyakubomba na Kyene. Polelo ikikomyunisti kikubumba ukonanga ikyene, itolo lulalula mumo Titus ábombe, kangi i Libangeli lyáyobile ukuti abene bikubombaga ikyene. Katikati!

⁶⁵ Lilino, umwe mukuketa papo uswe tukuyako nu bumi? Akabalilo kakuya yumo, akabalilo kako uswe tukuketa ifindu ifi fikuya yumo. O, ngimba fiki tukutoligwa ukuketa ifindu fila? Ugwe ubagile—ugwe ubagile ukuketa nkati muno mu Lisimbo nukuketa kuko fikuti Umwene áfingile ikyo, kikyo Umwene ayaga pakubomba. Lilino, uswe tukuketa ikyene kikwisa ukuboneka. Uswe tukuketa nkupanga iki Umwene áfingile ukubomba; uswe tukuketa ikyene kikubombigwa. Uswe tukuketa ifikolo fikwibungania palikimo. Uswe tukuketa indyalí sya ism sikwibungania palikimo. Uswe tukuketa ifipanga fikwibungania palikimo. Akene ko kabalilo kakuya yumo. Iyene yo sala ya kuya yumo. Iyi yo mbepo ya ngulilo, “Uswe tukufimbilisigwa ukuya yumo.” Kilikyosa iki ugwe kuyobapo kikufimbilisigwa ukuya kibatike; bope ababoma batisakukyambillaga ikyene.

⁶⁶ Umwe mumenye, ukuya mpapiligwe...Une ngabagila ukuya mpapiligwe, ukuya mpupiligwe gwa United States, pope une—une...ugwe ubagile ukumba une ikyeke ikyo madola mahano kangi une ngutilaga ukubika ingamu yangu ma kyene. Hmm. Muketile, une ngábagile ukubomba ikyene. Muketile, akene ko kabalilo kakuya yumo. Ikyene kyosa kikufimbilisigwa ukubuka ukwisila mbubumobwene bumo ubwa luko lumo, kangi ubumobwene bula kyo kindu kilakila iki kikutwala ikimanyilo kya kinyamana. Muketile? Akene ko kabalilo kakuya yumo, kangi akene kakusegelela kulakula pala ukwingila mu kila. Ugwe ubagile ukuketa ikyene itolo na maso ginu pabwelü, linga umwe mubagile ukuketa ikyene. Akene ko kabalilo kakuya yumo, kump kilikyosa kikubungana palikimo.

⁶⁷ Aba Yuda—aba Yuda bábungene palikimo ukulwana na Yeso, mumo u Mesiya gwabo—gwabo. Polelo, uswe tukuketa iki kyábonike. Uswe tukukéta ikindu kilakila lilino, ikikomyunisti kikwibungania ukuti kyonange ikipanga, bo ikipanga kibungenie mu Kibugutila kya Fipanga fya Nkisu

nukugela ukónanga i Ndumi, i Lisyu kywa Kyala. Abene bikugela ukukisosyapo Ikyene. Ikindu kyene iki abene babagile ukubomba ko kwikwabila bene akabugutila, panongwa yakuti abene bapagukene; akabugutila kanini apa, aba Methodisti, kangi aba Babptisti, kangi aba Luteri, kangi aba Presbeteri, Church of Christ, ni fingi bo ifyo. Abene bakabagila ukubomba nakimo, kabuno *uyu* ikulwanaga na *uyu*, *uyu* ikulwana nu *yungi* yula, ikimanyisyo kyabo kyo itolo kindene itolo bo kubusokel'ilisuba ayilile ukufuma kubwingil'ilisuba. Muketile, abene bakabagila ukubomba ikyene. Loli linga bali palikimo, pasi pantu unnywamu, abene bakyagile ikyene. Abene bakyagile ikyene polelo.

⁶⁸ Iyo yo njila iyi aba Katolika bali fiyo mbumobwene, aba Katolika gwa Roma, ena abene bali mbumobwene, abene bali... ikilundilo ikinywamu ukukinda yo Katolika gwa Roma; aba Giriki na ba Katolika abangi bali—bakaya bingi fiyo bo ba Katolika gwa Roma. Lilino abene bikwibungania palikimo, kangi iyo yo nongwa abene bikwima palikimo. Kali kyo kili iki kikubonekaga, u pápa yo ntú gwa filifyosa. Muketile? Kangi kali umundu yumo ikuyoba fiki, "Umwene yo nsitakugwisigwa; umwene yo—umwene yo—umwene yo mmwimilila Kyala, ikyo kyo fyosa; umwene ali kifuki na Kyala; umwene ali nu bulagili pa gehena, Kumwanya, na purigatorio." Muketile? Polelo kikayapo ikindu iki kibagile ukubombibwa mu nongwa *yila*; kilikyosa iki umwene ikuyoba, kyo iki kikubukaga.

⁶⁹ Lilino, aba Protestantni bikwipelela bene untu bo gula itolo, gulagula. Kangi ngimba i Libangeli likayoba ukuti kyálipo ikifwani ku kinyamana? Ngimba ikifwani kyo fiki? Ikyene kyo kindukimo ikifwane ni kyene, kibumbigwe bo kyene. Pala ikyene kili, ikindu kilakila. Ngimba ikyene kyo fiki? Nu kwibungania bene palikimo, kangi iyi yo mbepo ya ngulilo, ko *kuyayumo*.

⁷⁰ Ukuyayumo palikimo lilino, ukugela ukubongotola i Ndumi. Ngimba abene bikuyibongotola bulebule Iyene? Ngimba abene babagile bulebule ukubongotola i Lisyu lya Kyala? Abene babagile ukutendeka Ilyene ukuya lisitabombo, lisitakubombabomba, mukwisila kukwega inyihó mumo abene bábombile kunyuma kula ku bwandilo, kangi ukulitendeka i Lisyu lya Kyala lisita maka. Muketile, abene bikuyoba, "O, ikyo kyo... Naloli, mulimosa..." Ugwe kukéta kuko unkikulu unkanakyala *uyu* ikugela uku... umwene... Une nibwibwe ingamu yake lilino; linga une mbagile ukukólela itolo iyene. Umwene... Une ngugela ukwinogona isya bingi fiyo.

⁷¹ Une ngwinogona isya Mam. Nation ilisiku ilingi; une nalondaga ukuti uswe twali nagwe uyungi bo yula ukufyuka. Umwene áli yo mwene *uyu* ábukile mfipinda fya filabu nukuswanyulania aba kachasyo, nukutagila panja ifimanyilo na filifyosa bo ifyo. Ngimba fiki unkikulu yumo atikufyuka mmwanya umwisyugu bo yula, nukubuka panja

apa nukulepulania fimo mwa fipicha ifyangelebune pasi ifya bakikulu aba luko lwake mwene, ni findu bo ikyo? Ikyo, abene batikuyanakyo ikyene kangi umma.

⁷² Lilino, loli unkikulu uyu, unkanakyala, yuyo áyobile ukuti—ukuti “ili Bangeli likaya mu ndagilo, ukulibala ilyene mmasukulu ga boma,” ni findu bo ifyo.

⁷³ Lilino abene kangi, ngimba ugwe uketésisyé, abene bikugela ukuyoba lilino, kangi abafunda ba Lisimbo abakulumba, báyobile ukuti “bwingi bwa busololi ubu busololigwa mwi Bangeli bwáli busobi syepwa, kangi bukafwanikisigwamo siku.” Kangi ugwe upilikemo isya ikyo kagi ubalile ikyene. Kangi abene bikugela ukuyoba; umwe muketile, abene bikugela ukubongotola a maka ga Lisyu. Linga abene babagile itolo ukubongotola nukubikap’ikingi pa Ilyene ikimanyisyo pamo ikindukimo iki abanyambala balinakyo, iki kikuboneka mmaso gabó ukuya kinunupo ukukinda i Lisyu, polelo abene bikubongotola Ilyene ni syabo—ni syabo inyiho. Kangi umo mo mumo abene bikugela ubongotila i Lisyu lya Kyala, ko kwisila mu ndyali sya fipaguko.

⁷⁴ Lilino, ikipanga kilikyosa kili ni ndyali syake. Ikya Church of Christ kili nasyo isyake, ikipanga kya Christian kili nasyo isyake, kangi aba Baptisti, kangi aba Methodisti, kangi aba Presibeteri; abene bosa bali ni ndyali syabo isyakukindanakindana. Lilino, abene bikusokako ukufuma ku ikyo panongwa yakuti abene bípagulenie. Muketile, ikyene angali kikabomba ikyene iyolo, abene bikufimbilisigwa ukubomba lilino. Muketile, aka ko kabalilo ka kwibungania, kangi lilino abene bikubika ikyene palikimo nukubungania ikyene kangi kéta iki abene bisile ukuya nakyo. Mwe, ikyene kifwene nu kupiya ummosela gwa nkati ukufuma ku nyama ya mbunda, ni finyanyasi ukufuma nkibekete, na kilikyosa ikingi ukongeləlapo iki abene balinakyo palikimo; nukukwabilia ikyene palikimo, nukusopelamo imbatata imbolano ni findu palikimo, kangi kéta iki ugwe kwisa kuya nakyo. Une naloliloli ndikulonda ikindu kimo ikya ikyene. Umma, nkulumba! Iyo yo njila iyi abene bikubombela. Muketile, abene bikwega abandu aba bikwitika ukuti Yeso áli kapango, ikipanga iki kikwitika ukuti Yeso áli kapango; uyungi, bambo bikwitika Umwene áli nsololi.

⁷⁵ Yumo ikuyoba, “Amasiku ga fíka gakindile.”

⁷⁶ Uyungi ikuyoba, “Kibagile ukuyako ikindu ikya luko lula.”

⁷⁷ Kangi fyosa ifi palikimo; kangi ili Bangeli lyáyobile, “Abandu bibili babagile bulebule ukwendela palikimo pene papa abene bapilikene?” Muketile? Lilino, ubu bo luko lwa bumobwene ulu abene balinabo. Kangi ukuya na tata unkulumba umwikemo ukubika pamwanya pa ikyene, kangi pala ugwe uli nakyo ikifwani ku kinyamana, katikati itolo

iki i Libangeli likuyoba. Lilino abene bali nayo undumbilili gwa ki Luteri, untu gwa ikyene. Ena, uswe tukuketa akene ko kabalilo ka kuya yumo. Ikindu kilakila lilino, Ikikomyunisti na bosa bikwibungania palikimo; nkisu kya pasi, kangi nkipanga na fyosa filafila, bikwibungania palikimo.

⁷⁸ Ketesyá ifipeligwa. O, mwe! Ikipeligwa, linga ugwe itolo kuketesyaga ikipeligwa, ikyene kikubomba ikindu kilakila. Ikipeligwa yo kalendala gwa fimanyilo gwa Kyala. Ngimba umwe mumenye ikyo? Yeso ababulile abene ukuketesyá ikipeligwa. Inyanja yikukútaga, muketile, kangu apene pikuyaga ifindu ifikindanekindane, kangi ifisenyenda mbuyo ubukindanekindane, ifikolo ukulwana, ifimanyilo mmwanya, ifimanyilo pa kisu kya pasi, kulikosa kukuyangapo ifimanyilo ifya kabalilo aka kakwisa.

⁷⁹ Ketesyá amabingo. Bo amabingo gákáli ukutwala ifula ya mbepo, umwe mumenye mumo ikyene kikubombelígwa? Utubingo utunini utwingipo tukwisa palikimo, ukupela ilibingo limolyene ilinywamu. Ena, kamokene aka kali na kabugutila ka mbelo gukukapúta akene, kamokene akangi aka kali na kabugutila ka mbelo gukukapúta akene, kangi utwene tosa tukupúta palikimo, kangi utwene tukuya nu mbelo-unitywamu. Muketile? Utwene tukwibungania bu utwene tukali ukuya nu mogesyo; utwene tukufimbilisigwa.

⁸⁰ Ketesyá amasékwa na mabáka bikwikubungania palikimo bo abene bakáli bakasómo nkisu. Muketile? Abene bikwibungania palikimo. Ugwe ubagile ukubabona abene bikupululuka ukufuma pa kitubwi iki ukubuka ku kitubwi kila, ukufuma apa ukubuka kula, bosa abene ukwisa palikimo. Abene bikwibungania, ukwitendekesyá ukunyamuka kwabo. Muketile, ikyene itolo... ikyo kyo kipeligwa, kangi Kyala ápelile ikipeligwa, kangi ikipeligwa kikubomba ukwisila mu lubatiko lwa Kyala. Ulwene lo lulagilo, ululagilo ulusitakusimbíwgwa lwa Kyala, ukuti ikipeligwa kikubomba ukufwana nu lulagilo lwa Kyala.

⁸¹ Itolo bo, nguyoba pabulumbilili bwa kúfwa, yilipo ingolya iyi yikubúka pasi mmwipumba, pasi pa misisi ya kipiki, ukulambalala pala mpaka pabusyuke nkabalili ka maluba. Ulwene lo lulagilo lwa Kyala. Bukayapo ubukomu nabumo ubu bubagile ukutendeka ingolya yila ukubuka pasi pala; ugwe ukábagile ukuyonela panja iyene, ugwe ukábagile ukuyikamila panja iyene. Yikayapo injila nayimo iyakubombela ikyene kanunupo paliposa ukukinda mumo Kyala ikubombela ikyene. Kyala ali ni njila imbelelesye. Polelo akabalilo kako ilyani likugwa pasi, akabalilo kala Umwene ikutuma ingolya pasi mwipumba nukuyifisa iyene. Mumo Yobu áyobile, "Mbisa une mwipumba mpaka ubugasi Bwako buyege bukindile." Muketile? Iyene yikubuka pasi pala panongwa yakuti ulwene lo lulagilo

lwa fipeligwa, bo kukali ukugwa amatalala. Kéta ku máni lilino gikwanda ukugwa. Fiki? Ulwene lo lulagilo lwa kipeligwa.

⁸² Amasékwa gikwisa palikimo, aligwesa gwa gene ga abene, nukwibúngana ukusyungutila undongosi. Nkati mula agene gikumanya munjila yimo, une ngamanya mumo agene gikubombela ikyene, loli agene gikumanya ukuti ilisékwa lyakuti ilinyambala ilinini lyo ndongosi. Kangi akinítu akanini kala, agene gosa gikwisa palikimo kangi ukwibungánia palapala ukusyungutila umwene, kangi palapala pala nukufyukila mmwanya. Kangi umwene isa... akasokamo siku nkutubwi kila lilino, loli umwene isakubukaga itolo ukugoloka ukwingilila ku Louisiana pamo Texas mumo umwene abagile ukubuka, ku migunda gyá mpunga. Muketile, bo agene gakali gakanda ukupululuka, ukukaleka akáya kabó kuko agene gapapigwe ikinjia kila, agene gikwisa palikimo. Amen! Gwaketa lelo ugwe apo; ukubungana ukusyungutila undongosi gwabo.

⁸³ Ulutamio ulwa ikyene lo, nu mundu, umwene atikummanyá undongosi gwake. Ena, nkulumba. Abene bosa bikwibungánia ku kipaguko, abene bisakwibungania ukusyungutila u bishopu pamo unnyambala, loli abene batisakwibungania ukusyungutila ú Ndongosi, u Mbepo Mwikemo mu Lisyu. Muketile? Abene bikuti, “O, ena, une ngutila ukuti une nguyaga panandi mumilisi; une ngutila une ngusókangapo pa njila ya busobi.” Oooo, gwaketa lelo ugwe apo! Bule linga akasékwa akanini kala káyobaga, “Une itolo ngakagana mumo akene kakukyungila amayoya gake. Une ndikwitika ukuti une ngunkongaga umwene.” Ugwe kufwaga nu butalalifu. Ugwe kwagigwa kumwanya kula, linga ugwe utikwega nu—nu bupululuko mumo akene kakubuka. Akene kakubungania kene palikimo, kangi ikipeligwa kikubomba ikyo.

⁸⁴ Amabaka gikwibungania gene palikimo, ukwibungania gene ukusyungutila undongosi gwabo; agene gikubomba ikindu kilakila.

⁸⁵ Ngimba muketesisyemo injuki sikupululuka? Injuki sikwibungania syene palikimo, bo sikali ukupuluka, palapala ukusyungutila u mwehe gwabo. Uko ko kutalusya. Kangi kuko umwene ikubuka, kulakula abene bikubuka bópe. Ena! Ngimba abene bikubomba fiki? Abene bikwibungania bo bukáli ubupululuko. Katikati; ikipeligwa kilikyosa!

⁸⁶ Iswi sikwibungania palikimo bo kukáli ukwisa ukubopa kwa nkabalilo ka maluba. Panja pala mu nyanja, ugwe kwisakusyaga isyene; bala abaywamu... isi uswe tukusikólela “myulu,” imbasa. Akabalilo kako isyene sikwisa pamwanya pala, bo ukubopa kula kukwisa mula, ugwe kusibonaga isyene mu bakalongo aba maelifu, panja pala pányanja, ukwisa ukusyungutila kangi ukusyungutila; amisi ga munyu, loli isyene sili mbupeligwa iswi sysa mmisi amasitamunyu. Kangi apa

isyene sikhwa palapala pamwanya ku misi amasitamunyu, ukubuka kumwanya uku kabalilo ka kubika amafumbi. Isyene sikubuka kula nukuté'l'amafumbi, ukufwana ifyinja finá filifyosa, nukufwa ukufuma palapala pakutélana. Kangi isyene sikumanya ukuti isyene sikubuka ukwakufwa, kangi ugwe ukabagila ukusímiaka isyene ni kindi nakimo. Isyene sisakunyela amafyukelo ga'nswi na filifyosa ifingi, ukubuka kumwanya kula, simenye ukuti isyene sikubuka ku bufwe bwabo. Loli ululagilo lwa fipeligwa lukupela isyene, simenye ukuti isyene sikubuka kumwanya kula nukutéla nkibwina, nukufwa. Kangi utwanike tukwisa ukufuma mula, kangi ikindu kimo kikutubungania utwene akabalilo kala, kangi panja ukwingila mu nyanja utwene tukubuka. Ukwene ko kuya yumo! Ulwene lo lulagilo. Ugwe ukabagila itolo ukulutola ululagilo lwa Kyala.

⁸⁷ Ifikolo fiku—fiku bongotoka, ku akabalilo kákwarda lilino ukuti uswe tukukéta ukuti—ukuti abene babagisenie ukubomba iki. Uswe tuli mu lulandíko ulwakufubanikana kwa kikolo. Uswe tukukéta ifikolo fili bwinake ububongotoke. Ikyinja pa kyinja, uswe tukwaga ikikolo *iki* kikumiliga mu kikomyunisti; ikinine *iki* kikumiliga mu kikomyunisti. Kangi papapa apa muno nkisu kyitu, ikyene kikupililíwe mu kikomyunisti, kangi ikyene kisakuponjolaga! Muketile, ikyene kisakubombaga ikyo, yikayapo injila ya kukímkila ikyene. Fiki? Inongwa yilayila iyi ugwe gwátoligwe ukummwimika u Titus. Abandu bankanile Kyala ni Lisu Lyake. Ena, nkulumba, polelo abene bisakubombaga ikyene, kangi uswe tukukéta ikyene papapa mu mbupánganio.

⁸⁸ Une, bwila, une ngwega isala ibili; une ulu negile ukufwana amaminitu malongo matatu, lululu lilino. Muketile? Loli ukutwala fyosa ifi nkati, une ngugutilamo itolo. Umwe mukafundege ikyene akabalilo kako umwe mukufika ku káya.

⁸⁹ Ketesyá, abene akabalilo aka lilino bikwibúngania. Ugwe kuti, “Nkundwe Branham, ngimba ikyo kyabwanaloli?” Abene bikwisa ku Bwite bwa Armageddon, katikati iki abene bisakubomba. Muketile? Kangi abene bikwibungania panongwa ya ikyo lululu lilino. Iyo yo nongwa uswe tulinagwe u U.N. na filifyosa ifi uswe tulinafyo. I Kisú kya Kubwingil’isuba kikwibungania ukulwana ni Kisú kya Kubufumalisuba, ikikomyunisti na fyosa, ikyene kyo kyosa ukwibungánia palikimo. Ifipanga fikwibungánia palikimo. Kilikyosa kikufwana ukuya kikwibungánia. Ukwibungánia, ukwibungánia bene palikimo, uswe tukuketa ikyo.

⁹⁰ Kangi, akabalilo kosa ukubungána uku ukwa kikolo, ifimanyilo ifi, ifimanyilo fyakikolo, uswe tukukéta panja apa nkisu, ifisenyenda mbuyo ubukindanekindane, ifindu ififikindane fikwibungánia; ukutwala ikisu kyapasi palikimo, ukutwala abandu palikimo, ifipanga fyosa palikimo, ifindu fyosa ifi. Kangi

akabalilo kosa ukwibungánia kosa uku kukubombigwa, kulipo ukwibungánia ukungi uku kukubombigwa. Amen! Íkyo kyo iki une ngulonda ukukusosoléla ugwe lilino.

⁹¹ Kyala ukubungania u Nsingiligwa Gwake. Umwene ikwisa palikimo, ukufuma Kubusókelolisuba kangi ku Bwingil'ilisuba, kangi Kululu na Kwitongo. Kalipo akabalilo ka kuya yumo, kangi akene kándilepo lululu lilino. Ngimba Umwene ikwibungánia ku fiki? Ukunyakiligungwa. Amen! Kyala ikuntendekesyá Umwene. Ena, nkulumba, ukwibungania! Ngimba kyo fiki iki Umwene ukwibungánia nakyo? Ni Lisyu! "Kabuno kumwanya na pasi fyosa fisakumalikaga, loli i Lisyu Lyangu litisakumalikamo siku." Umwene ikwibungánia Mwene ni ISI SYO IKUTI UNTWA kisitakupasya iki ikipaguko kilikyosa pamo aligwesa uyungi abagíle ikuyoba. Umwene ikwibungánia Mwene. Umwene ikwitendekesyá. Fiki? Umwene yo Nsingiligwa. Uko ko kutalusya. Kangi Umwene ikwibungánia Mwene nu Nnyambala Gwake, muketile, kangi u Nnyambala yo Lisyu. "Ku bwandilo álipo Lisyu, Lisyu áli na Kyala, kangi u Lisyu áli yo Kyala. Kangi i Lisyu lyapeliigwe ukuya mbili kangi nukwitugasya pakati pitu."

⁹² Kangi i Kipanga nu Nsingiligwa nu Lisyu bikwisa ukuya fiyo yumo, mpaka i Lisyu Lyene lílýo likubomba imbombo sya Nnyambala. Amen! Ngimba umwe mukukibona iki? Ukuya yumo! Somma kangi'mma ukuti, "Ingila ikipanga"; komma ifingipo ifya iki, loli bopaga ukufuma ku kilikyosa kangi mwipinylile kwa Yeso Kristi. Muketile? Akene ko kabalilo ka kuya yumo. Kyala, ukubungánia u Nsingiligwa Gwake palikimo, ukugomokesya Ilyene kangi; itolo katikati. Ukubungania a Masyu ga lufingo Lwake.

⁹³ Bakorinti Bakibili, untu gwa 2; Ilyene likuti, untu gwa 5 ugu gukuti, "Abikemo aba bali ntulo ndufumbi lwa kisu bisakusyukaga. Kangi polelo uswe tukwisa kubungánia na bene (aba bumi, na bene babo báfwile), bisakubungánia bo uswe tukáli nukufukila Kula," 'nongwa yakuti u Nsingiligwa isakuyaga mpelelesye akabalilo kako Umwene ikufika Kula. Abene aba bali nu bumi, bo aba bikwibungania bene ni Lisyu, kangi bala aba bakindile bátalile bábombile ikyo; kangi Ilyene lyosa likwisa palikimo, ukutendeka u bumobwene bwa kwibungánia ubukulumba bumo bo tukáli ukubuka Kula. Amen!

⁹⁴ Ikikomyunisti kikufimbulisigwa ukufuku, ifindu ifingi ifi fikufimbulisigwa ukufuku kangi ikipanga kikufimbulisigwa ukwibungánia kyene panja pala, akabalilo kako fila... kangi ifikolo panja pala ukubuka ku World Council of Churcjhes; kangi u Nsingiligwa ikufimbulisigwa ukwibungánia Mwene pasi pa Lisyu lya Kyala. Ukuti abombe ikyo, Kyala ikufimbulisigwa ukutuma pasi ikimanyilo ni findu Fyakumwanya, ifi fikusimikisyá ku Kipanga, mumo Umwene abombíle ku kikolo iki. Ameni.

⁹⁵ Kyala; akabalilo akakuya yumo! Ena, nkulumba. O, mwe! Lilino, umwe kumbukilaga, lilino, kulipo ukwibungánia ukwa Lisyu (ukwibungánia ukugomokela kang), ukutwala kang “u Lwitiko lulo akabalilo kamo lwátwaligwa ku bikemo.” Ukutwala kang! Ukuti iki kyabagilile ukubombigwa mwene mu lisiku ili. Akabalilo kene kako ikyene kyábagile ukubombigwa ko lululu lilino. Ikyene kikákomigwemo siku kulikosa ukungi; abene basokangapo ukubuka ku buyáto bwafipaguko. Loli lilino, ikyene kikaya kya buyato bwakipaguko nakimo, panongwa yakuti akene ko kabalilo ka kwibungania kwa banyambala na bakikulu ba luko lulilosa, ilangi yiliyosa, ulwiho lulilosa, kilikyosa pasi pa Kristi nu Losyo lwa Mbepo Mwikemo kang nukugomokela ku Lisyu.

⁹⁶ Akabalilo ka kwibungánia kwa Kipanga! O, mwe! Ukuibungánia i Lisyu liliyosa ili libalanisigwe posa panja ni fibugutila ifi: ukufuma kulakula ku Nicea, Roma, akabalilo kako abene bápangenie ikipanga kyákwanda, kangí abene bápangenie Luteri, abene bápangenie Wesley, abene bápangenie ifipanga fyosa ifingi. Kangí ukubomba ikyo, abene balinkufimbilisigwa ukwásima ukimanyiso, kangí polelo akabalilo kako Kyala átumile ikindukimo ikingi, abene balinkutoliga ukukyambilila Ikyene. Polelo, ikyene kikáli kyakubagila mpaka lilino. Kangí Kyala ásingile, mmasiku ga bumalikisy, ukuti “u Lwitiko lwa ba tata lwickupyanikisigwaga ku Nsingiligwa kang,” ukuti ikyene kikuyaga injila iyi, kangí ikyene kitikuyaga nakamo akabalilo akangi’mma loli akabalilo aka. Keta fiki ikimanyilo ukufuma Kumwanya, bo yi Mbanda ya Moto yikwelela nkati mmyitu, kangí ni fika ni fiswigo ifwa Ntwa Yeso Kristi. Kangí akabalilo kosa Umwene ikuyoba kwa uswe, Ikyene kitikutoligwamo siku ukuya nubupelelesye pa nyango. Amen! Polelo uswe tukukéta apa uswe twímile. Akabalilo akakuya yumo!

⁹⁷ Uswe tukukéta ifikolo fikwibungánia, uswe tukukéta ikisu kya pasi kikwibungánia, uswe tukukéta ikikomyunisti kikwibungánia, uswe tukukéta ifipanga fikwibungánia; kangí uswe tukukéta Kyala ukwibungánia Mwene nu Nsingiligwa Gwake, mpaka Umwene ni Kipanga kyo kindu kimokyene. Halleluya! Bo yi nyumba ya piramidi kula. Kutalusya! Ukwibungánia bene palikimo; Kyala ukubungania! Fiki? Siku pabutasi, ukufuma ku ngulilo ya kipanga ikipanda, ngimba i Mbanda ya Moto yálimo siku pakati pa bandu. Siku pabutasi, ukufuma ku ngulilo ya kipanga ikipanda ngimba abene báketelimo siku ifindu ifi uswe tukukéta umwisyugu. Kangí iki kyápeligwe pene itolo ukuya kyakubagilila akabalilo kako Kyala átumile Ifimyatiko Fihano-na-fibili nukutupa uswe ikimanyilo ukwisila mu Kyene, kangí átumile a Bandumi bahano-nababili pasi ukufuma Kumwanya; nukwisa ukutwala kangí i Lisyu ilibalanisigwe lila mu fipaguko fila, nukupinya

ikyene ukugomokela mu Lisyu lyá Kyala kangi, ukutwala pasi u Mbepo Mwikemo Gwake.

⁹⁸ Yeso átile, “Linga ugwe kwitugasya mwa Une kangi i Lisyu Lyangu mwa ugwe, polelo súmaga aka ugwe kulónda, kangu akéne kisakubombelígwaga kwa ugwe.” Ukubungánia u Nsingiligwa ukugomokelana ni Lisyu, ili yo Kyala. I Kipanga ni Lisyu, komma Kipanga nu lwiho, Kipanga ni Lisyu; Nsingiligwa ni Lisyu baliyumo palikimo. O, mwe! Fiki i... Ukupyanikisya ukugomokela fiki? U Lwitiko lwa batata bakipentekosti abalwalo, muketile, aba babalanisigwe na kibugutila kya Luteri. Komma Luteri mwene; komma Luteri, komma Wesley, komma abala-lwalo abakulumba bala’mma. Loli ukufuma pa kusókapo kwabo, kyálipo ikipanga kyáfyusigwe, kangi abene... kiliku iki abene bábombie na kila akabalilo kala, abene bápelile ikipanganio ukufuma ku kyene. Abene bálitikisyé inyiho na fyosa, kangi ukubutali balinkubuka. Kangi kéta ku bene umwisyugu, lilino abene bisile ku World Council of Churches.

⁹⁹ Lilino, umwe muketile, loli mmasiku ga bumalikisyó, umwe muketile, uswe tukukéta ifindu fikuboneka lilino ifi fikabonekamo siku pabutasi. Muketile, ikyene kyo kimanyilo kya Kyala, kangi kosa uku ukwibungánia kyo kimanyilo kya kababilo. Lilino, uswe tukulónda ukukéta ku ikyo kanunupo nukuya naloli basisimikisyi ukuti uswe tukukipilikisyá ikyene. Ukutaga... abene bátagile i Lisyu ilyabwanaloli panongwa ya fipaguko; ukwitikisyá inyiho ni fundo sya banyambala bakindakindane mbuyo bwákwegá i Lisyu.

¹⁰⁰ Busetuli 10 áyobile, “Indumi ya gwandumi gwakihano-na-kibili.” Lilino kumbukilaga, ukuti kyo palapala pa Ngangabwite Sihano-na-sibili, kangi balipo abandumi bahano-na-babili bikuputa i Ngangabwite Sihano-na-sibili. Ikyo kyo iki uswe tukwisako ku kyene ukufuma apa. Loli kumbukila kuko, fiyo nubatalusyi Ilyene lyátilé, “Iya gwandumi...,” komma i Ngangabwite ya gwandumi gwakihano-na-kibili, loli i “Ndumi ya gwandumi gwakihano-na-babili.” Muketile, komma u gwandumi gwa Ngangabwite, ugwandumi gwa Ndumi! Muketile, ugwandumi álisyaga itolo i ngangabwite, iyi ugwandumi gwakihano-na-babili, ugwandumi gwa Ngangabwite. Loli iki kikuti, “Mmasiku ga Ndumi ya gwandumi gwakihano-na-babili,” muketile, akabali kako i Ndumi yake yímálike. Muketile, iyo yo Ndumi ya ngulilo ya kipanga. Mu kababilo aka, polelo umwene ábagile... i Ndumi, komma i Ngangabwite, kangi “ififisigwe fya Kyala (ifi fisimbígwé mu Lisyu) fibagisenie ukuya fimalike.”

¹⁰¹ Lilino kéta lyo lisiku liki ili uswe tulimo nu bumi! Kéta ku Fimyatiko fila, mumo ifyo fyákwabile i Lisyu lyá Kyala ilibalanisigwe lila, ili Luteri na bosa abene, ili abapyanikisyi abakulumba bala aba basókila panja; ukwisa palapala ukugomokela nukunangisyá ikyene mu Libangeli,

kuko abene bikuyaga; unnyambala aligwesa palapala pa buyo bwake, iki umwene áyaga pakubomba kangi iki kísakubonekaga ku kipanga; iki umwene ayaga pakubomba, na iki kyáyaga pakuboneka ku kipanga; ifindu fyos ifi umwene áfilekelisyé. Kangi polelo, mu lisiku ilyabumalikisyó, akabalilo kako uswe twámenye nakimo ikyakufwana ni kyene, ukutubulilanganila uswe ifya kindu kimo kikuboneka; kangi gope amanyuzi ni findu filinkusala ikyene, nukwisa itolo ukusuluka nukusetula ikyene nukupinya ififisigwe palikimo. Amen! Nkundwe, ikyo kyo kikindefyosa kwa une! Ikyo, kwa une, kikugolosya i Lisyu. Amen! Une ndikupasya fiki—fiki, pamo, une naloli ngupasya iki abandu bikuyoba, bikwinogona, uko ko kutalusya, loli kwa une ikyene kyo Bwanaloli.

¹⁰² Loli abanyambala abamanyandondwa, bikusuluka ukufuma ku Babuloni, abene balinkulalata, “Ali kugu Umwene, apapigwe Mwalafyale gwa Bayuda? Umwene ali pa kisu, lululu ulu. Uswe tukufimbilisigwa ukummwaga Umwene.” Uko ko kutalusya. Kangi une ngwitika Umwene ali kifuki fiyo kukwisa mpaka une mbagile ukuyoba, “Kéta, u Nnyambala ikwisa! Une ngupilikà ingúto iya pakilo pakati!” Amen! Uswe tuli itolo kubumalikisyó. O, mwe, isala iyi uswe tulimo nu bumi. Ketesyà. Muketile?

¹⁰³ Lyo likisuku liki! Ko kabalilo kaki aka swe tulimo nu bumi, ikifisigwe kya Kyala ikikulumba iki kikumálisígwa; ukutwala nkati Ubwakyala, ukunangisya ukuti Ikyene kyo fiki; mumo utunini utu utuma isms, kangi nukusókapo nukwakutendeka Umwene *iki*, kangi umunduyumo álaintendike Umwene *iki*, kangi umunduyumo álaintendike Umwene *kila*. Loli u Gwandumi gwa Ntwa asulwiike pási nukwala bosa aba ism babo, nukukwabilà panja u Bwanaloli ukufuma mu ikyene, nukubutwala Ubwene. Kangi Ubwene buli pala, itolo bupelelesye mumo Ubwene bubágilíle ukuya, ni njila nayimo iyi ugwe gwábagile ukubuka. Ikyene kyo ikyo, ikyo kyo iki Umwene ali. Muketile, imbeyu ya liyoka, fyosa—fyosa ifindu ifikindanekindane ifi ifi fyáli fifisigwe fiyo pakati pa bandu. Muketile? Ngimba kyo fiki ikyene? Umwene áli... Iki kyo kimanyilo ku fiki? Yagayumo!

¹⁰⁴ Ngimba Umwene áyobile fiki mwa Malaki 4? Ayaga pakupyanikisyapo! Ukupyanikisyapo u Lwitiko lwapentekosti ulwakipanda, ukugomokesya ku bandu ni Ndumi yilyila iyapentekosti, ikimanyilo kilakila ikyapentekosti, ubuketi bulabula ubwapentekosti, u Kyala yulayula, a Maka galagala, ubumanyisyo bulabula, kilikyosa katikati, nu kusisimikisyá kya Mbanda ya Moto yilayila iyi yálinkomíle pási Sauli pa nsebwe, ukusulukila ku Damasko yili pakati pa uswe umwisyugu, yikubomba ifindu filafila Umwene ábombole mu lisiku lila. Ukuya yumo!

¹⁰⁵ Uswe tukukéta ifikolo fikwibungánia, uswe tukukéta ikisu kyapasi kikwibungánia, uswe tukukéta ifipanga fikwibungánia.

Uswe tukukéta u Nsingiligwa ukwibungánia, ikuya yumo ni Lisyu. Fiki? I Lisyu lya Kyala. Kangi bo i Lisyo...Bo u Nnyambala (ukuya Lisyu), kangi nu Nsingiligwa (ukuya yo mpilikisyi gwa Lisyu), Abene bikwisa palikimo mu Bumobwene. Abene bikuya yumo bo bu bwégi. Muketile, Abene bikwitendekesyela ku bwégi, kangi Abene—Abene bisile ukuya Yumoywene. I Lisyu likwisa ukuya ugwe, ugwe kuyaga Lisyu. Yeso átile, “Pisiku lila umwe mwisakumanya ikyene. Fyosa ifi u Tata ali, Une ndi; kangi fyosa ifi Une ndi, umwe muli; kangi fyosa ifi umwe muli, Une ndi. Mwisiku lila umwe mwisakumanya ukuti Une ndi mwa Tata, Tata mwa Une, Une mwa umwe, kangi umwe mwa Une.” Muketile? Pi “siku lila.” Ilisiku liliku? Lisiku ili! Uswe tukufyaga ififisigwe ifikulumba ifya Kyala fikusetuligwa. O, mumo une ngukiganila ikyo!

¹⁰⁶ O, kéta mumo sayansi ni Lisyu filinkutoligwa ukufwanikisigwa, mumo abene bikubombela umwisyugu. Abene balinkutoligwa ukubomba ikyene pabutasi. Ikyene kyo lilino itolo ukuti abene bábagile ukubomba ikyene.

¹⁰⁷ Ketesyá, Umwene átile, “ifimanyilo fyakumwanya, ifimanyilo fyakumwanya.” Sayansi, kangi ifimanyilo fyakumwanya; lilino abene balinakyo ikimanyilo ikikulumba mmwanya umwisyugu, abene bali na bayatakumwanya na filifyosa. Loli ngimba a bayatakumwanya aba bikubomba fiki ku kisu kyapasi, kimanyilo? Ikyene kikubatwalila abene ulutende. Abene batikumanya ko kabalilo kaki aka abene babagíle ukutuma ikindukimo mmwanya bo ulo nukusopela itolo ama bomu aga, kangi uswe tutisa kuyaga bumi kangi’mma. Muketile? Lilino ifyo fyo fimanyilo ifi abene balinafyo, ifyakukéta fyalutende mmwanya. Muketile? Abene bali bafyo ifyene, imisinga gwa atomiki na filifyosa, uluko losa ulwa fimanyilo.

¹⁰⁸ Umwe muketile kuko abene balitikisyene iki—iki u lwitikano, ilisiku limo, ukuti abene batikubukaga ukutusulila amabomu gangi kangi’mma panja pabwelu, loli lilino abene bikubuka pási pa mísi kangi pási pa lífu, bikufigela ifyene itolo mumo bábombelaga. Muketile? Abene bikwitikisania u lwitikano, “Uswe tutisakubomba iki, linga ugwe kuyoba ukuti ugwe utisakubomba ikyene (loli uswe tukubukaga ukugomokela kula kukáya nukubomba ikyene injila iyi; akabalilo kosa uswe tumenyé ugwe kubomba injila yilayila ukukilania kula.)” Muketile? Kikayapo itolo ni kindu nakimo, ikyene kyo itolo... kikayapo nu lusubilo pakati pa bene, kikayapo nakimo—pakayapo umma nakimo. Ugwe ubagíle...Muketile? Kangi aligwesa ukuntila uyungi. Ikyo kyo kimanyilo kyalutende.

¹⁰⁹ Sayansi nu mundu ni fikolo fisosisye ikimanyilo ikyalutende mmwanya. Ikyo kyo katikati kutalusya. Lilino, ukutilana yumo nu nnine. Kangi kiliko ikimanyilo kya mmwanya kipegigwe ku...Muketile lilino, abene bali nakyo ikíka mmwanya bope, ikíka ikyalutende, unnyambalaunjatakumwanya; abagíle ukuya

ni lisinga lyá atomiki, kangi abagíle ukuligwisya nu kubongotola ikikolo kyosa. Ukusumuka mmwanya mwa tuyatakumwanya, kangi ukwima panja pala. Pakayapo'mma nakamo akakulekesya abene ukubomba ikyene. Abene babagíle naloliloli ukubomba ikyene, abene... akabalilo kosa abene bikulonda ukubomba. Abene babagíle ukutwala umwene ukubuka ku lufumbi linga abene bikulonda, loli... mmaminiti kalongo na mahano ukufuma lilino. Kangi ifi yumo abagíle ukubomba, uyungi yula injila yila, yope. Polelo, ugwe kukéta abene balinakyo ikíka, loli uluko lula ulwa kíka lukutendeka abene ukuya nulutende.

¹¹⁰ Abene bikwibungania palikimo, ukubika amaka gabó palikimo. Iki ikyabwabuke, abene bikubika a maka gabó palikimo. Iki komyunisti kikubíka a maka gabó palikimo na Russia. Aligwesa; loli aligwesa gwa abene ikuntilla uyungi. Muketile, ikyene kyo kíka kyalutende. Uko ko kutalusya. Ikyo kyo fimanyilo fya kikolo, ni findu.

¹¹¹ Loli i Kipanga kyambilile Ikimanyilo Kyakumwanya: Unjátamwanya! Amen! Yeso Kristi, nduko lwa Mbanda ya Moto; iki Umwene áli mu Lwitikano Ulukúlu, iki Umwene áli akabalilo kako Umwene ályagene na Sauli pa nsebwe ukusuluka ku Damasko, yulayula Yeso apa umwisyugu! Kangi ngimba Ikyene kikubomba fiki? Ngimba Ikyene kikutwala ulutende? Ikyene kikutwala u lugano, u kubungánia ukwa yumo kunnine. Amen! Ukwipilika kwa yumo kunnine. Ikyene kukutwala u Lugano lwa Kyala, o, ukutubungánia uswe, u Mbili gwa Kristi, ukwingila mbumobwene ukuya Nsingiligwa. Ikyo kyo iki ikyene kikubomba lilino, ubumobwene ubukulumba ubu bubu Kyala...

¹¹² Abene bikwibungania bene, ikibugutila kimo *apa* ukuti balwe ni kingi, ikibugutila kimo ukukilanía *apa* ukulwana ni kingi kimo. Apa ikipanga kikwima pakati pabo; ugwe kukéta iki kikubombigwa, ikyene kisakubunganiaga na bene. Uko ko katikati kutalusya. Loli, lilino, uswe tukusyaganía ikyo kikutwala ulutende nu kwilumbusya.

¹¹³ Loli i Kipanga, u Nsingiligwa, abunganisigwe na Kyala yumoywene, pási pa Mbepo yumoywene, u Mbepo gwa Kyala, mu Bumobwene bwa Kyala bumo ubwikemo, ukuya Nsingiligwa gwa Kyala yumoywene umwikemo. Uko ko kutalusya, bosa palikimo; bumobwene bwa Mbili. U Mbili ukugúlila ukuya Nsingiligwa; bo-bo Ugwene go Nsingiligwa, mumo uswe tukwikólela twibene Nsingiligwa. Kabuno akabalilo kakuya yumo aka Nsingiligwa, i Kipanga kikwisa fiyo palikimo. Ikyene kibagisenie ukupela itolo u lugano pakati pa uswe, ukuti uswe tukutoligwaga itolo ukuya kubutali kwa yumo nu nnine. Uko ko kutalusya. Akabalilo kako ugwe itolo, ugwe utikufimbilisigwa ukusuma abandu ukwiputa, ugwe utikufimbilisigwa ukusuma abene ukuntufya Kyala, ugwe utikufimbilisigwa ukusumu abene

ukubomba iki kyo kitalusye. Abene bali itolo fiyo ndugano nu Mwene, mpaka kikayapo nakimo ikingi.

¹¹⁴ Ngimba umwe mukwinogona fiki isyakufwana nu ndindwana unnini, unkikulu unnini ummogi naloliloli, uyu ikuya pakwegana nu nnyambala untubwa ummogi uyu umwene ánganile fiyo ni ndumbula yosa, ikyene kikusanusa ukukindapo ku mwene ukukinda nu bumi bwake ukuti abene bikwegianaga? Bo ilisiku lwa bwégi likusegelela, umwinitu unnini yula, une ngubabula umwe, umwene mósa “ikwenda ukusyungutila.” Muketile? Umwene itolo ikutendeka kilikyosa ukuya kítendekisye; umwene ikwíyipa mosa kwa umwene. Uko ko kutalusya. Kilikyosa iki kikunhobosya umwene, ikyo kyo itolo iki umwene ikulonda ukubomba. Ena, iyo ibagisenie ukuya yo njila ya Kipanga umwisyugu, ukuti u bumi bwitu bubagisenie ukuya fiyo bufisigwa mwa Kyala ukwisila mwa Kristi, bumyatil’gue nkati mula na Mbepo Mwakemo.

¹¹⁵ Ikindu iki une nalumbililaga kwa umwe apa, kyo kubabula umwe isya fimanyilo ifi ni findu ifikindanekindane fikuboneka, Une ngaya nako akabalilo ukubomba ikyene lilino; ngubbomba mu bulumbilili ubungi, u Ntwa itikisyeye. Loli kilipo ikindu kimo ikiníni kikulondigwa kwa Kipanga. Kangi uswe tukulónda ikyo, ukwisa kuli ikyo, kangi une ndi palapala pa bumalikiso bwa ikyene lilino. Muketile? Uswe tukulonda ukufikako ku ikyo, linga... ugwe kufimbilisigwa ukubomba ikyene. Linga ugwe utikubomba ikyene, ikyo kyo itolo kyosa, ugwe kufimbilisigwa ukubomba ikyene. Kabuno kéta, akabalilo kakuya yumo kali kifuki, kabuno Kyala ikukyega i Kipanga palikimo ukuya u—u Kunyakiligwa ukubuka ku bwégi ku Bumobwene Ubukulumba: akabalilo Kyala nu mundu bikwisa kuyayumo kwa Bwilanabwila, akabalilo kako ifipeligwa fya kabalilo fikuyayumo nu Fyabwilanabwila.

¹¹⁶ Ikyene kyabómbigwémo akabalilo kamo mu luko lwa Mwanundumiana gwa mundu pa kisu. Kangi Umwene afimbilisigwe ukupa u Bumi Bwáke ukutwala ukusyungutila a maka, ukubungánia abandu abangi na Maka aga galagala, panongwa ya Nsingiligwa wa Yeso Kristi. Kangi lilino i Kipanga kikwibungánia Kyene ku Mbili gwa Kristi. Ikyene kiyagile Kyene ukuya kyábuке, kitumwile ukufuma ku tugoye utunini tulitosa, ukwitendekesya Kyene; ukuya palikimo, ubumobwene pakati pa bene; oh, ulugano nu buhofu, kangi u Mbepo Mwikemo ikwendendeka pakati pa bene. O, mwe, ko kabalilo kaki!

¹¹⁷ Mumo uswe tukukéta amasekwa gikwitendekesya, uswe tukuketa amabaka gikwitendekesya, uswe tukukéta ikinyamana...injuki sikhwitendekesya, uswe tukuketa amabingu gikwitendekesya ku fula, uswe tukukéta filifyosa; mumo ikyene kikwibungánia kyéne palikimo, kabuno kuguta ukukulumba. Uswe tukukéta Ubwitikisanio bwa Fisu, ubwa fifu palikimo, bikwibungánia bene mu kikomyunisti. Uswe

tukuketa abene bikwibungánia bene ukukilania kuno mu Fisu Fyakubwingililolisuba. Uswe tukuketa ikipanga kikwibungania kyene palikimo, fyosa ifi ifingi. Polelo ikyene kyo nalololi kisitakubombigwa, komma akabalilo kangi ikyene kyabagíle ukuya injila iyi; ikyene kikábagíle ukuya injila iyi ifyinja malongo mabili ifi fikindilepo, fikabile ukuya njila iyi. Kikábagíle ukuya njila iyi ifyinja kalongo ifi fikindilepo, kikufimbilisigwa ukuya lululu lilino. Muketile, panongwa yakuti aba ism aba ni findu fikálisile ku buyo ubu.

¹¹⁸ Lilino sumuka! Gwisenyendega gwimwene, nakalinga itolo, kangi kéta panja pala kuko uswe tuliko! Ngimba tuli kugu uswe? Bo bala abamanyandondwa, uswe tuli itolo tugolwike ni Lisyu Lyake, kangi u Lumuli lwa Ntwa lukumulikila pa njila ya uswe. Lwimiko luyege kwa Kyala nu Bufyukefiyo. Kangi Lwimiko luyege kwa Kyala Yuyo ikupa uswe Yeso Kristi, Yuyo uswe tunganile, kangi atutwele uswe ku buyo ubu. Kangi bo uswe... Uswe tuli bandu Bake, túligwe nu ntengo gwa Lilopa Lyake.

¹¹⁹ O, mwe! Bo akabalilo kakuya yumo kakwisa, uswe tukukéta, mumo uswe tukuya yumo na yumo nu nnine mu minyololo gya Mbepo Gwake, uswe... Ngimba ikyene kibagíle ukuya Mbepo Gwake? Naloliloli, Ikyene yo Mbepo Gwake. Fiki kyo Ikyene? Ikyene kyo Lisyu Lyake, kangi Umwene ali... uyo yo Mbepo gwa Lisyu. Kangi akabalilo kako u Mbepo gwa Lufingo ikwissa pa ugwe nu kusisimikisyá nukwinangisyá Kyene palapala pala, ngimba Ikyene yo Mbepo yulayula? Ikyene kyáli kyo Kimo iki kyáli na Mose mu lulangalanga! Ikyene kyáli kyo Kimo kyáli pa Yeso Kristi! Umwene yo Yumo ályagene na Sauli pa nsebwe gwake ikubuka ku Damasko! Umwene yo yuyo mmayolo, umusyugu, kangi bwilanabwila! Kangi Umwene ikubomba ikindu kilakila!

¹²⁰ Kagi uswe tukukéta ifikolo palikimo, uswe tukukéta imitu gwa kipanga palikimo, uswe tukukéta ikikomyunisti palikimo, uswe tukukéta aba ism bikwibungánia, uswe tukukéta ifindu fyosa ifi; kangi lilino uswe tukukéta u Nsingiligwa ikuya yumo ni Lisyu. O, mwe! Akene ko kabalilo akakuti abikemo bisakusumuka ukuya yumo na bala aba bali nu bumi, ukubuka nu kwakuya yumo na Yeso Kristi kwa Bwilanabwila.

¹²¹ Kyala alitutulaga uswe, aligwesa, ukuyayumo na Kristi ikilo iki, uswe tukutwalaga kilikyosa ikyitu iki uswe tuli, kilikyosa iki uswe tuli nakyo, umoyo gosa uwgitu, mbili, kangi minogono, kwa Yeso Kristi, nukulondalonda ku kabalilo ka kuya yumo kala.

Bo ingangabwite ya Kyala isakukuba, kangi
akabalilo katisakuyangako,
Kangi ulubunju lukupanda Kwabwila,
kumúlike kangi kwélu;
Bo abafwe mwa Kristi bisakusyuka
nukwibungánia kula kwisilya ilingi, (nu

Nsungiligwa uyu ali nu bumi, ukuti tunyakililige palikimo.)

¹²² Kéta ku bwibunganio! Kyala ikubungánia i Kipanga ni Lisyu Lyake, i Lisyu ni Kipanga, ukuti abene babili bísege ukuya kimo, "Yoba *iki*, kangi ikyene kisakubonekaga. Bomba *iki*, kangi ikyene kisakubonekaga. Iki kyo ikyene; iki yo Une pankyené pa umwe, iki yo Une ukusisimikisa ikyene; iki kyo Une na umwe." Umma ndaga.

¹²³ Uswe tukwaga ukuti lilino akabalilo kakwisa bo i Ngangabwite ikukuba, kangi bala aba bikugona abikemo kunyuma kula, abene bakabagila ukupeligwa bapelelesye kisita uswe; abene bikusubila pa uswe (Ábahiburi 11); kangi akabalilo kako abene bikwisa palikimo, abene abikwibungánia na bene aba bali ni bumo. I Kipanaga kikuya yumo ni Lisyu, polelo i Kipanaga ni Lisyu fikuya yumo palikimo, ukuya ukwisa kimokyene. Abikemo aba báfwile na bikemo babumi bikuyayumo palikimo ukuya yumoywene; kangi bosa ukubuka palikimo ukwakuya yumo na Kristi kula, ku Lusekelo lwa Bwégi bwa Kang'osi.

¹²⁴ Akene ko kabalilo ka kuyayumo, kangi ifimanyilo fikwéléla paliposa. Ifimanyilo fili mfisu, ifimanyilo fili mu kikomyunisti, ifimanyilo fili mu Kisú Kyakubwingilolisia, ifimanyilo mu Kibugutila kya Fipanga. Kangi i Kimanyilo kili apa ikilo iki pási pa lubátiko lwa Mbepo Mwikemo, kangi i Lisyu lyá Kyala likusisimikisa ikyene kangi likupela ikyene Bwanaloli. Ameni! Akabalili ka kuyayumo! Ikimanyilo kya Kabalilo ka Kuyayumo!

Unko twinamisyé imitu gyitu.

¹²⁵ Ntwa Yeso, bo undumbula yangu indondo yikunyela panongwa ya buhofu, bo une ngukéta ifibagisanio ifya une, unnyambala ga bukusi bwapakati, loli palema, ifibagisanio ifya une ukukéta Ugwe ukwisa mu ngulilo iyi; ukuya mumi nukwima apa, nukukéta akabalilo kako i Ngangabwite yila yikukuba, "Yuyo uyu mbibi, yo akáli mbibi. Yuyo uyu ngolofu, yo akáli ngolofu. Yuyo uyu mwikemo, yo akáli mwikemo." O Ntwa Kyala!

¹²⁶ Kangi ukwinogona isya uswe twimile, nkabalilo, mu kukupisa kya líso, akabalilo kako ikisu kitisakumanya ifi fikubombigwa, loli nakalinga itolo, ugwe kuketágá bikuboneka pankyené pako, abaganigwa bako aba batalile ukubuka, bisile ukuya yumo na ugwe kangi. Kangi uswe twisakusanusigwaga nkabalili kanini, mu kukupisayakupisya ukwa líso; nukunyakililige, palikimo, ukwakwagana nu Ntwa gwitu mmwanya. Kangi polelo ukwibungánia nu Mwene, ukuya kula kwabwilanabwila, kangi nasiku ukuya panja pa Kuyapo Kwake kangi.

¹²⁷ Kyo kindu kikulumbanki ikyene kili umwisyugu, Ntwa, ukumanya ukuti lilino uswe tuli yumo nu Mbepo yumoywene. Mbepo Yumo, u Mbepo Mwikemo, ali ni Lisyu mbukolelelo

Bwake, isaga mwa uswe. Kangi kyo kindu kikulumba kiki ikyene kili, lo lusako luki ukutumulila ku bwabuke ukufuma ku kisu, ukwibungánia twibene kwa Yeso Kristi. Knagi ukwinogona ukuti ilisíku limo, mumbili umpalamasigwe, nu mbili bo umbili ugwalwimiko u Gwake Mwene, uswe twisakwitugasya pási ku kigemo ku Fyákulya fya Bwegi kangi kula ukuya yumo nukwegana mbwegi ku Mwene; ukuya nu bumi bo Nsingiligungwa nu Nnyambala ukukilania akabalilo kosa aka kakwisaga, ukukilania u Bwilanabwila unsitakumalika.

¹²⁸ Ntwa Kyala, galingayaga aga minogono agátupango itolo ku bandu, loli ilyene lilisaga ukuya bwanaloli bwa luko lumo mpaka injala fya luko lumo fisakwitugasya mbandu ukuti abene bisaku... ukubala ifinyuzi fya nongwa fyabo, ukukéta pa... ukupilikisyu ku rediyo ni nongwa, kangi ukukéta akene ko kababilo ka kuya yumo. Ifimanyilo fikumwekuka.

¹²⁹ Ntwa Kyala, mumo uswe twáyobile isya bakikuklu, ifi abene batigi babombe mmasiku agabumalikisyu; ifi ikipanga kyatigi kibombe mmasiku agabumalikisyu; kangi iki Ingulilo sya Kipanga sikuyaga, kangi iki Ifimyatiko fikuyaga, fyosa ifindu ifingi ifi. Kangi uswe tukukéta mumo ukwene kwáyilile mmasiku ga Noa. Uswe tukukéta mumo ukwene kwáyilile, mmasiku ga Sodomu na Loti, akabalilol kako u Gwandumi gwa Kyala álipelile Mwene ukumanyigwa mu mbili gwabundu, uyu ályaga inyama ya ng'ombe nukunwa ulupyu lwa ng'ombe, kangi ukulya u mkati; kangi nukwima pala kangi nukubagila ukuyobala iki kyabombigwaga kunyuma kwa Umwene. Kangi Yeso áyobile ikindu kilakila kisakubonekaga pa kwisa kwa Mwanundumiana gwa mundu.

¹³⁰ Ntwa Kyala, uswe tukukéta inyumba ya piramidi, mumo uswe twákiyengile ikyene pala, kangi tuketile mumo uswe tonguelelaga ifindu ku kyene; kangi tukwaga ukuti uswe tuli ku kababilo-kabumalikisyu, tukugúlila Ibwe Ilinyafyále. Lwimiko kya Kyala! Uswe tukusuma, Tata, ukuti Ugwe kubasumusyaka abandu, nakalinga lilino, nukutubungánia uswe palikimo, nu lugano lwabunyakyala nu luyindiko kwa Yeso Kristi na kwa aligwesa nu nnine.

¹³¹ Linga balipo bambo apa ikilo iki aba bakaya nalo ulusubilo lwikele nkati mmyabo, ngimba umwe mukufusyaga ikiboko kyako kwa Kyala nukuyoba, "Ntwa Kyala, mbungánia une na Ugwe, mbungánia une na Ugwe"? Kyala akusaye ugwe, nkundwe. Kyala akusaye ugwe, kangi ugwe, ugwe; ena. "Mbungania une na Ugwe, Ntwa." Ena! O, mwe!

Ifikolo fikupagukana, Israeli ikusumuka,

¹³² Kéta kwa Israeli ukukilania kula, ibungénie palikimo. Israeli, ukufuma nkisu kyosa, isile ukwibungánia mwene; ukwibungánia mwene kangi lilino abene bo kikolo. Abene bo kikolo ikibunganie: ni ndémbla yabo bene, ihela yabo

bene, abábwite babo bene, kilikyosa; linga abene balimo siku, abene bali lilino. Israeli íbungénie, Roma íbungénie, ikipanga kíbungénie. Kangi u Nsingiligwa ikwibungánia, ameni; kangi ukwisa kwa Ubumobwene Ubukulumba kula. Ngimba kyo fiki ikyene? Ikyene kyosa kikufyukila ku Kimanyilo kila, i Kimanyilo ikinywamu ikikumbala, Yeso nu Nsingiligwa Gwake ukwibungánia ukuya yumo.

¹³³ Tata Kyala, tupaga isayo isi sisyo une ngusumila ku bandu aba, kangi tuliyaga uswe twibungenie kwa Ugwe mu ndumbula na mwa mbepo, bo abene bikufyusya amaboko gabo, ukunyonywa ikyo. Ntwa Kyala, tukemesyege uswe nukututendeka uswe tuyege Bako; tupaga ikyene, Ntwa. Ifyo fyo fyosa ifi uswe tumenye kangi uswe tubagile ukubomba, ko kusuma. Kangi polelo Ugwe gwáyobile ukuti linga uswe tukusuma ikyene nukwitika ikyene, uswe tubagisenie ukwambilila ikyene; Une ngulondalonda ikyene, Ntwa. Une ngupalisyua Ugwe mu Ngamu ya Yeso Kristi. Ameni.

Une nunganile Umwene, une mbaganile
Umwene,
Panongwa yakuti Umwene átalile álinganile
une,
Kangi ályulile ubupoki bwangu
Pa mpiki gwa Kalvari.

Ameni. O, mwe!

Keta, u Nnyambala ikwisa!
Une ngupilika ingúto ya pakilo-pakati!
Uswe tukubukaga nu kulalata, linga uswe
twesa tukukolelaga,
Nukwagana nu Mwene mmwanya.

Ketesya nu kwiputa, nkundwe gwangu,
Apo'mma yumo ikwegaga ingiga yako,
Kabuno abalungule na bagomokelanyuma
Batisa kufwala unselekesye gwa bwégi.

¹³⁴ Uko ko kutalusya. Unko uswe twitendekesye ku ngútó ya pakilo-pakati. Iyene yikwisa mu sala mumo ugwe utikwinogona'mma. Pisakuyapo ingúto, komma pakati pa kisu kisitakwitika; iyene yisakuyaga kifisigwe. Loli abitiki, aba bikulondalonda iki: Ugwe kukéta indondwa sikwisa mbugoloke bumobwene? Muketile? Ngimba ikyene kyasosisye fiki? Itolo katikati mumo ikyene kyábombile akabalilo kákwwanda. Muketile, apa uswe tuli, ifimanyilo fikwisa.

Uswe tukukéta ifika fikuboneka ifya Kwisa
ukusayigwa Kwake,
Ho, kéta amani ga máfilu lilino gikuya
matekete;

I Nongwainunu iya Kitangala yibukile ku kikolo kyosa;
 Kangi uswe tuli kifuki, ubumalikisyo bubagile ukuboneka.

Polelo nubuhofu, ukusokapo, uswe twisakufumusya Indumi ya kuboneka ukusayigwa Kyake,

¹³⁵ Ngimba ikyo kitalusye? O, “Fumusya i Ndumi ya kubonekela ukusayigwa Kwake!” Ikyo kyo iki uswe tubagisenie ukubomba. Mbula aligwesa, “Itendekesyaga, gwítendekesyé ukwigana na Kyala.” Amen! Une nunganíle Umwene. O, mumo une nunganíle Umwene. Lilino, unko uswe tusumuke mmwanya pa malundi gitu lilino. Bo uswe tukusumana yumo ku nnine, fikilaga ukusyungutila nukuponania amaboko nu mundu yumo, nukuyoba:

Mpaka uswe twagane!

Ponia ikboko, lilino.

. . . mpaka uswe twagane!
 Mpaka uswe twagane pa malundi ga Yeso;
 Mpaka uswe . . .

Kumbukilaga, ugwe ubagile ukuya nukubilikigwa, ulukomano lwitu ulunine lumo lwisakuyaga pa malundi Gake.

O, Kyala ayege nanugwe mpaka uswe twagane kangi!

¹³⁶ Lilino, inogona itolo, bo tukali ukwagana kangi; bo tukali ukwagana pa Ndungu kulubunju, pamo pa Kitata pakilo, ikyene kibagile ukuti. . . . ikindu kyákwanda ugwe umenye, umundu yumo ayongile. Uyu ayongile kangi abene babukile. O, ukwinogona isya ndumego ayongile, pamo unkasigo ayongile, kani—kangi unkasi gwa John ayongile, kangi—kangi—kangi ukukilania kuno abanike bayongile. Fyosa fyábonike (fiki fyábonike?), kokuti ugwe gúlekigwe kunyuma!

O, kokukúta nukulilamki bo abayonge Akabalilo kákó abayóngé bikubúligwa ubumalikisyó bwabo;
 Abene abalinkukúta ku mabwe ni fyamba, (Bo yu Israeli, pakugomokela nkaya, ku tempeli.)
 Abene báliputile loli inyiputo syabo syakábile fiyo. (Abene bakánile i Ndumi.)

¹³⁷ O, nkundwe, komma ukubombamo siku ikyo. Kilikyosa iki ugwe kubomba, imaga nubukifu ku nongwa! Ena, nkulumba!

¹³⁸ Lilino, mpaka uswe twagane, uswe tukubomba iki:

Ega i Ngamu ya Yesu na ugwe
 Bo Kisingo ukufuma kukupasya kosa;
 Bo ingelo ukusyungutila sikwibungania,
 (Ngimba ugwe kubombaga fiki?)

Tuyaga i Ngamu Inyikemo yila ndwiputo.

Ngamu imbalala, O bunyafu buki!
 Lusubilo lwa kisu kangi buhofu bwa
 Kumwanya;
 Ngambu imbalala, O bunyafu buki!
 Lusubilo lwa kisu kangi buhofu bwa
 Kumwanya.

¹³⁹ Unko uswe twinamisye imitu gitu lilino, bo uswe tukung'ung'usya:

Pa Ngamu ya Yesu tukwinama,
 Tukugwa bulambalale pa malundi Gake,
 Nnyafyale gwa banyafyale kuMwanya...
 fwik'ingiga Umwene,
 Bo injila yitu yimalike. (Ikyene kisakuyaga,
 ilisiku limo.)

O Ngamu imbalala, (Imbalala i Ngamu!) O
 bunyafu buki!

Mpaka uswe twagane kangi, Kyala ayege na nugwe.

Lusubilo lwa kisu kangi buhofu bwa
 Kumwanya;
 Imbalala i Ngamu, O bunyafu buki! (Bunyafu
 buki!)
 Lusubilo lwa kisu kangi buhofu bwa
 Kumwanya.

AKABALILO KA BUMOBWÉNE NI KIMANYILO KYA63-0818
(The Uniting Time And Sign)

Ubulumbilili ubu butwalgwe nu Nkundwe William Marrion Branham, ubu pakwanda bwatwalgwe nki Ngereza pa Ndungu namayolo, Ogasti 18, 1963, ku Branham Tabernacle mu Jeffersonville, Indiana, U.S.A., bwegigwe pa busimbe bwa tepi ya magneto kangi busimbigwe kisitakutumula mu ki Ngereza. Ukusimba ukwa mu Kyangonde ubu bwasanusigwe nu kuyabanisigwa na ba Voice of God Recordings.

KYANGONDE

©2022 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Ukusasania isya kwegwelelakwegelela

Ukusoka isya kwegelelakwegelela. Ubwabuke bosa bukanisigwe. Ilibuku ili libagile ukubindikisigwa mfikalatasi pa kompyuta ya kunyumba ukuti ufibombelege imbombo yuyugwe pamo ukubayabilako abangi, kisita kuhombigwa, fiyege fyombo fyakubombela imbombo pakusasania Inongwa inunu isya Yeso Kristi. Ilibuku ili likabagila ukuulisigwa, pamo ukubindigwa ukuti gayege mingimbingi, pamo ukusanusigwa pa webusaiti, pamo ukubikigwa mmakina agakusungasunga, pamo ukusanusigwa mu ndimi isingi, pamo ukulibombela imbombo iyakusyagilamo ihela kisita kwitikisigwa mwakalata unsimbige ugwa Voice Of God Recordings®.

Linga kulonda upilike inyingi pamo ifyombo ifingi ifi filipo ulisimbilaga ku:

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org